

Sir Thomas Brooke Bart. F.S.H.
Armitage Bridge

1. N°. 15.

Pomponius Mela -

Ph.
August 19, 1921
A

Pomponij Melle Cosmographi de
situ orbis liber primus. Proœmium.

Rbis sitū dicere aggredior
impeditum opus & facun-
dię minime capax. Cōstat
enim fere gentiū locorūq;
nominib; & eorum per-
plexo satis ordine : quem
persequi longa est magis q; benigna materia:
Vez aspici tamen cognoscīq; dignissimū: &
quod si nō ope ingenij orantis: at ipsa sui con-
templatione pretium opere attendantiū ab-
soluat. Dicam autem alias plura & exactius:
Nunc autē ut quęq; erūt clārissima & strictim
ac primo quidē quę sit forma totius: quę ma-
xime partes. quo singulę modo sint: utq; ha-
bitent expediam. Deinde rursus oras omniū
& littora ut intra extraq; sunt: atq; ut ea subit
ac circumluit pelagus: additis quę in natura
regionum incolarumq; memoranda sunt. Id
quo facilius sciri possit atq; accipi: paulo altius
summa repetetur.

Mundi i quattuor partes diuisio
Mne igitur hoc quicquid est: cui
mundi celiq; nomen undidimus:
unū id est: & uno ābitu se cūctaq;

a

PUBLIC LIBRARY
OF THE
CITY OF BOSTON

amplectit; partibus differt. Vnde sol oritur: oriens nuncupatur: aut ortus. quo demergit: occidens uel occasus. qua decurrit: meridies. ab aduersa parte: septentrio. huic medio terra sublimis cingit undique mari: eadēque in duo latera: quae hemisphēria nominatur: ab oriente diuisa ad occasum conis quinque distinguitur. medium estus infestat. frigus ultimas. Reliquae habitabiles paria agunt anni tempora: ueq; nō pariter. Antichthones alteram. nos alterā incolimus. Illius situs ob ardore intercedētis plage incognitus. huius dicendus est. Hęc ergo ab ortu porrecta ad occasum: & quia sic iacet aliquāto q̄ ubi latissima est: longior ambitur omnis oceanus: quattuorque ex eo maria recipit. Vnū ab septentrione. a meridie duo. quartū ab occasu. Suis locis illa referentur. Hoc primū angustum nec amplius decem millibus passuum patens terras aperit atque intrat. Tum longe lateque diffusum abigit uaste cedentia littora: ijsdemque ex diuerso prope coeuntibus adeo in arctum agit: ut minus mille passibus pateat. Inde se rursus: sed modice admodum laxat: rursusque etiā q̄ fuit: arctius exit in spatium. Quo cū est acceptū ingens iterū & magno & paludi certū exiguo ore coiungit. Id omne qua uenit:

VIA REGILLI OLIBRUM

• MII 30

MOTZOWE Y TIO •

quaq; dispergitur/uno uocabulo nostrū mare
dicit. Angustias introitūq; uenientis nos fre-
tū.greci porthmon appellant. Qua diffundit
alia alijs locis cognomina acceptat. Vbi pri-
mū se coarctat: hellespontus uocat. Propon-
tis: ubi expandit. Vbi iterum pressit: thracius
bosporus. Vbi iterū effundit: pontus Euxi-
nus. Qua paludi cōmittit cimmerius bospho-
rus. palus ipsa mēotis. Hoc mari & duobus
inclytis amnibus Tanai & Nilo in tres partes
uniuersum diuidit. Tanais a septentrione ad
meridiē uergens i mediā fere mēotidā deflu-
it: & ex diuerso Nilus in pelagus. Quod ter-
rarū iacet a freto ad ea flumina ab altero late-
re Africā uocamus.ab altero Europen.ad Ni-
lum africā. ad Tanain Europen: Ulta quic-
quid est Asia est. Tribus hanc e partibus tan-
git oceanus ita nominibus ut locis differens.
Eous ab oriēte.a meridie indicus.a septentri-
one scythicus.Ipsa ingenti ac perpetua fronte
uersa ad orientē tantū ibi se in latitudinē ef-
fundit:quātū Europe & africa:& quod inter
ambas pelagū immissū est. Inde cū aliquate-
nus solida processit ex illo oceano quē indicū
diximus arabicū mare & persicū:ex scythico
caspiū recipit: & ideo qua recipit angustior.

Nostrum mate.
Fretum.

Hellespontus.
Propontis.
Bosphorū thracius
Pontus Euxinus.
Cimmerius bos-
phorus.
Mēotis palus.
Tanais fluuius.
Tres orbis partes.

Africa.
Europa.
Summa. asie de-
scriptio.
Eous oceanus.
Indicus.
Scythicus.

Mare arabicum,
Mare persicum.
Mare caspium.

Asie fines.

De asie populis.
Seres.
Indi.

Scythe.

Ariadne. Aria.
Cedrosis. Persis.

Rursus expandit & fit tam lata q̄ fuerat. Deinde cum iam in suum finem aliarūq; terrarū cōfinia deuenit: media nostris e quoribus excepitur. reliqua altero cornu pergit ad Nilum altero ad Tanaim. Ora eius cum alueo Nili amnis tipis descendit in pelagus: & diu sicut illud incedit: ita sua littora porrigit. Deinde fit uenienti obuiam: & primū se ingenti ambitu incuruat. post se ingenti fronte ad hellēs ponticum fretū extendit. ab eo iterū obliquat ad bosphorū. iterūq; ad ponticum latus curua aditū mēotidos transuerso margine attingit. Ilsa gremio ad Tanain usq; cōplexa fit tripa: qua Tanais est. In ea primos hominū accipimus ab oriente Indos & Seres & Scythas. Seres media ferme eoē partis incolunt. Indi ultima. ambo late patentes: neq; in hoc tantum pelagus effusi. Spectant enim etiā meridiem Indi: oramq; indici maris: nisi q̄ estus inhabitablem efficiunt: diu continuis gentibus occupant. Spectant & septentrionem Scythe: ac littus scythicum: Nisi unde frigoribus arcenatur: usq; ad caspium sinum possident. Indis proxima est ariadne. Deinde aria & cedrosis & persis ad sinū persicū. Hunc populi persarū ambiunt. Illum alterū arabes. Ab ijs: quod

Caspiani.
Amaçones.
Hyperborei.

Varijs asie populi.

Varioꝝ asie popu-
lorum nomina.

Arabia.
Syria.
Cilicia.
Lycia.. Troas.
Bithyni.

in africā restat: ethiopū est. Illic caspiani scy-
this proximi sinū caspiū cingūt. Ultra Ama-
çones: ultraq; eas hyperborei esse memorat. Interiora tertarū multe uarieq; gētes habitat
gandati:& patiani:& bactri. susiani. pharma-
cotrophi. bomarei. coamani. rophanes. dachē
Super scythes scytharumq; deserta: ac super
caspiū sinū Comari. Massagete. Cadusi. Hit-
cani. Hiberi. Super Amaçonas & Hyperbo-
reos Cimmerij. Scythe. Antiache. Georgili.
Moschi. Corsite. Phoriste. Riphaces. atq; ubi
in nostra maria tractus excedit: Mari. Antiba-
rani & notiora iam nomina Medi. Armenij.
Comageni. Murrani. Vegeti. Cappadoces.
Gręci. Lycaones. Phryges. Persę. Isauri. Lydi
Syrocilices. Rursus ex ijs: que meridiem spe-
ctant: eodemq; gentes interiora littora usq; ad
sinū persicum. Super hūc sunt Parthi & As-
syrij. Super illum alterū Babylonij. Et super
Aethiopas egypti ripis Nili amnis & mari
proxima ijdem Aegyptij possident. Deinde
arabia angusta fronte sequentia littora attin-
git. Ab ea usq; ad flexū illū: quē supra rettu-
limus: Syria. & in ipso flexu Cilicia. extra au-
tem Lycia & Pamphilia. Caria. Ionia. Aeolis
Troas usq; ad hellespontū. Ab eo bithyni sūt

Pontici
Mæotici
Sauromateꝝ.
Summa Europeꝝ
descriptio.

ad thraciū bosphorū. Circa pontū aliquot populi alio alioꝝ fine. omnes ꝝno noīe pontici dicūt. ad lacū Mæotici. ad tanain Sauromateꝝ. EVROPA terminos habet ab oriente Tanain & mæotida & pontū. a meridie reliqua nostri maris. ab occidente Atlanticum. a septentrione Britannicū oceanum. Ora eius forma littorū Tanai ad hellespontū. qua ripa est dicti amnis. qua flexū paludis ad ponticū redigit. qua propontidi & hellesponto latere adiacet: contrarijs littoribus Asia non opposita modo: ueꝝ etiā similis est. Inde ad fretū nunc uaste retracta: nūc prominens tres maximos sinus efficit: totidēꝝ in altū se magnis frontibus euehit. Extra fretum ad occidentem inequalis admodum præcipue media quę procurrit ad septentrionē: nisi ubi semel iterūꝝ grandi recessu abducit: pene ut directo limite extenta est. Mare: quod primo sinu accipit Aegeū dicitur. Quod sequenti in ore Ioniū. Adriaticū interius. Quod ultimo nos tuscum quod graij Tyrrhenū perhibent. Gentiū prima est Scythia alia q̄ dicta est; a Tanai media ferme pontici lateris. hinc in egei partē continens thracię ac macedonię adiungit. Tum græcia prominet: Aegeumq; ab Ionio mari

Aegeum mare
Ionium
Adriaticum
Tyrrhenum
Scythia Europeꝝ.
Thracia
Macedonia
Græcia

dirimit. Adriatici latus Illyris occupat. Inter ipsum adriaticum & tuscum Italia procurrit. In tuscō intimo gallia est. Ultra hispania est. hēc in occidentem deniq̄ etiā ad septentrionem diuersis frontibus uergit. Deinde rursus gallia est longe & a nostris littoribus hucusq; promissa. Ab ea Germani ad Sarmatas porrigitur. Illi ad Asiam.

AFRICA ab orientis parte Nilterminata: pelago a ceteris: breuior est quidem q̄ Europa: quia nec usquam Asię & non totis huius littoribus obtendit. Longior tamen ipsa q̄ latior: & qua ad fluuiū attingit latissima: Utq; inde procedit: ita media præcipue in iuga exurgens pergit in curua ad occasū: fastigiatq; se molliter: & ideo ex spatio paulatim adductior. Vbi finit: ibi maxime angusta est. Quantum incolitur eximie fertilis. Vex q̄ pleraq; eius inculta: & aut harenis sterilibus obducta: aut ob sitim celi terrarūq; deserta sunt: aut infestant multo ac malefico genere animalium: uasta est magis q̄ frequens. Mare: quo cingitur a septentrione libycum. a meridie ethiopicum. ab occidente atlanticum dicimus. Ab ea parte: que libyco adiacet: proxima Nilo prouincia: quā Cyrenas uocant: Deinde cui

Illyris
Italia
Gallia
Hispania

Germani
Sarmate.
Summa Africę
descriptio.

Libycum mare
Aethiopicum
Atlanticum
Cyrene

Africa.

Numidę. Mauri.

Nigrite.

Libyes Aegyptij.

Leucoethiopes.

Getuli.

Garamantes.

Augile.

Troglodyte.

Atlantes.

Aegypanes.

Blemmyę.

Gamphasantes.

Satyri.

totius regionis uocabulo cognomen inditum est: Africa. Cetera Numidę & mauti tenent. Sed mauri in atlanticū pelagus expositi. Vltra Nigrite sunt & phatusij: usq ad ethiopas. Hi & reliqua huius & totū latus: quod metu diem spectat: usq in asie confinia possident. At super ea: que libyco mari abluuntur libyes egyptij sunt: & Leucoethiopes & natio frequens multiplexq getuli. Deinde late uacat tegio perpetuo tractu inhabitabilis. Tū primos ab oriente garamatas. post augilas & troglodytas & ultimos ad occasum atlantas audi mus. Intra si credere libet: uix iam homines magisq semiferi egyptanes & blemmyę & gamphasantes & satyri sine tectis passim ac sedibus uagi habent potius terras: q̄ habitent. Hęc sūma nostri orbis. he maxime partes. he forme gentesq partiū. Nunc exactius oras situsq dicturo inde est cōmodissimū incipere: unde terras nostrū pelagus ingreditur. Et ab ijs potissimū: que influenti dextra sunt. Deinde stringere littora ordine: quo iacent: peragratissq omnibus: que mare attingunt: legere etiam illa: que cingit oceanus: donec cursus incepti operis intra extraq circumuersus orbem illuc: unde coeperit redeat.

DICTVM EST atlanticū esse oceanū : qui
terras ab occidente cōtingeret. hinc in nostrū
mare pergentibus lēua hispania. Mauritania
dextra est. Prime pāttes ille Europe. hē Afri-
cē. Eius orē finis Muluca. caput atq; exordiū
est promontoriū: quod grēci ampelusian: afri
aliter sed idē significāte uocabulo appellant.
In eo est specus Herculi sacer: & ultra specū
Tinge oppidum peruetus ab Anteo: ut ferūt
conditū. Extat rei siguū parma elephantino
tergore execto ingens: & ob magnitudinem
nulli nunc usuro habilis: quam locorū accole
ab illo gestatam pro uero habēt traduntq;: &
inde eximie colūt. Deinde est mons prēaltus
ei: quē ex aduerso hispania attollit obiectus.
hunc aby lam. illum calpen uocant. columnas
Herculis utrūq;. Addit fama nominis fabulā
Herculem ipsum iūctos olim perpetuo iugo
diremisse colles: atq; ita exclusum antea mole
montiū oceanū: ad quē nunc inundat/ admis-
sum. Hinc iam māre latius funditur: summo-
tasq; uastius terras magno impetu inflextit.
Ceterū regi ignobilis: & uix quicq; illustre
sortita patuis oppidis habitat̄. patua flumina
emittit: solo q; uiris melior: & segnitie gentis
obscura. Ex ijs tamen: quē commemorare nō

Particulatis africē
descriptio.

Muluca fluuius.
Ampelusia pro-
montorium.

Specus Herculis.
Tinge.
Antei monumētū.

Abyla. Calpe.
Herculis columne

Septem montes
fratres appellati.
Vada fluuius
Rusigada. Siga.
Muluca

Numidia
Ampſacus

Cyrtha

Iola
Cesarea

Cartinna
Arſinna. Ampſa.
Laturus sinus
Sardabale
Icoſium
Ancus. Nabar.

piget: Montes sūt alti: qui continenter & q̄si de industria in ordinem expositi ob numerū septem ob similitudinē fratres uocant̄. Tum uada fluuius: & rusigada & siga parue urbes: & portus: cui magno est cognomen ob spatium. Muluca ille: quem diximus: amnis est ingentium olim regnorum terminus Bocchi Iugurthęq;. Ab eo Numidia ad ripas exposita fluminis ampſaci ſpatio quidē q̄ Mauritania angustior est: Verū & culta magis & diſtior. Vrbiū: quas habet maxime ſunt Cyrtha procul a mari: nunc Sucianor̄ colonia: quoniam regum domus Iubę & Siphacis: cū foret opulentissima. Iola ad mare aliquando ignobilis: Nunc quia Iubę regia fuit: & q̄ cesarea uocatae illuſtris. Citra hanc: nam i medio ferme littore ſita eſt: Cartinna & Arſinna ſunt oppida & ampſa castellū & Laturus ſinus & ſardabale fluuius ultra monumentū cōmune regie gentis. Deinde Icoſiu & uthisia urbes. effluentes inter eas Ancus & Nabar: aliaq; que taceri nullū rerū fameque diſpendium eſt. Interius & longe ſatis a littore: ſi fidem res capi: mitū admodum ſpinę píſcium. muricum oſtreorumq; fragmenta: ſaxa attrita uti ſolent fluctibus & non differentia: marinis infixę

cautibus anchorę : Alia & huiusmodi signa
atq; uestigia effusi olim usq; ad ea loca pelagi
in campis nihil alentibus esse inuenitiq; nar-
rantur. Regio quę sequit a promontorio Me-
tagonio ad aras philenorum proprie nomen
Africę usurpat. In ea sunt oppida Hippore-
gius & Rusicade & Tabraca. Deinde tria pro-
montoria: candidū.apollinis.mercurij: uaste
proiecta in altum duos grandes sinus efficūt
hipponensem uocant proximum ab hippo-
nediarico:quod littori eius appositum est. In
altero sunt castra Lelia.castra cornelia.flumen
Bragada. Vtica. & Carthago. ambe inlyte:
ambę a phoenicibus conditę. Illa fato Catonis
in signis. hęc suo: nūc populi romanı colonia:
olim imperij eius pertinax emula. Iam qui-
dem iterum opulenta: etiam nunc tam prio-
rum excidio rerum q; ope presentium clarior
Hadrumen tum. Leptis. Clupea. Habromac-
te. Phyre. Neapolis hinc ad syrtim adiacet:
ut inter ignobilia celeberrime Syrti sinus est
centū fere milia passuum: qua mare accipit pa-
tens: trecenta:qua cingit: Veꝝ importuosius
atq; atrox: & ob uadorū frequentium breuia
magisq; etiā ob alternos motus pelagi affluen-
tis & refluentis infestus. Super hunc ingens

Quę pprie Africa.
Hipporegius
Rusicade
Tabraca.

Hipponēsis sinus
Lelia castra
Cornelia castra
Bragada fluuius
Vtica
Carthago

Hadrumen tum.
Leptis. Clupea
Habromacte
Phyre. Neapolis.
Syrtis

Triton fluuius.
Tritonis palus.
Vbi genita Mi-
nerua.

Oça.
Cinyps fluuius.
Altera Syrtis.
Borion promon-
torium.
Lotophagi.
Phicon promon-
torium.
Are philenorum
unde.

(cia.
Cyrenaica prouin-
Hāmonis oraculū.
Fons solis.
Rupes austro sacra

palus amnem Tritona recipit. ipsa Tritonis :
Vnde & Mineruę cognomen inditum est: ut
incole arbitrant̄ ibi genitę: faciuntq; ei fabule
aliquam fidem/ q; quem natalem eīus putat :
ludicris uirginū inter se decertantū celebrat.
Ulta est Oça oppidū. & Cinyps fluuius per
ubetrima arua decidens. Tum leptis altera &
syrtis nomine atq; ingenio par priori. Ceterū
altero fere spatio qua debiscit: quaq; flexum
agit amplior. Eius promontoriū est Borion :
ab eoq; incipiens ora quā Lotophagi tenuisse
dicunt usq; ad phiconta:& id promontorium
est importuoso littore pertinax. Are ipse no-
men ex philenis fratribus traxere: qui contra
cyrenaicos missi Carthaginē ad dirimentum
conditione bellū diu iam de finibus & cū ma-
gnis amboꝝ cladibus gestū: Postq; in eo quod
conuenerat nō manebat: ut ubi legati concur-
rerant certo tēpore utrinq; dimissi ibi termini
statuerent: pacti de integro ut quicquid citra
esset: popularibus cederet: mirū & memoria
dignissimū facinus hic se uiuos obrui pertule-
rūt. Inde ad catabat mon cyrenaica puincia est
in eaq; sunt Hammonis oraculū fidei inclite:
& fons:quem solis appellant:& rupes quedā
austro sacra. Hec cū hominū manu attingit :

ille īmodicus exurgit: harenaſq; quasī maria
agens sic ſequit: ut equor fluctibus. fons media
nocte feruet. mox & paulatim tepeſcēs fit lu-
ce frigidus: tunc ut ſol ſurgit ita frigidior. ſub-
inde per meridiē maxime riget. ſumit deinde
tepores iterum & prima nocte calidus: atq; ut
illa procedit: ita calidior. rursus cum eſt me-
dia perferuet. In littore promontoria ſunt ce-
phyrion. & naustathmos. portus paretonius:
Vrbes: Hesperia. Apollonia. Ptolemais. Ar-
ſinoe. atq; unde terris nomen eſt: ipsa Cyre-
ne. Catabatmos uallis deuexa in egyptū finit
africanam. Orę ſic habitant ad nostrū maxime
ritum moratis cultoribus: niſi q; quidam lin-
guis differūt & cultu deorū: quos patrios fer-
uant ac patrio more uenerant. Proximis nullę
quidē urbes ſtant. tamen domicilia ſunt: que
Mapalia appellantur. uictus asper & mundi-
cijs carens. primores sagis uelant. uulgus be-
ſtiarū pecudūq; pellibus. humi quies epulęq;
capiunt. Vasa ligno fiūt aut cortice. potus eſt
lac succusq; baccarum. cibus eſt caro plurimū
ferina (Nam gregibus quia id ſolum optimū
eſt: quoad potest: parcitur). Intetiores etiam
incultius. ſequunt uagi pecora: utq; a pabu-
lo ducta ſunt: ita ſe ac tuguria ſua promouent

Mita fontis natura

Zephytion pro-
montorium.

Paretonius portus.
Hesperia. Apollo-
nia. Ptolemais.
Arſinoe. Cyrene.
Catabatmos.

Mapalia.

Asperi populorū
motes.

atq; ubi dies deficit; ibi noctem agunt. quanq;
in familias passim & sine lege dispersi nihil
in commune consultant: tamen quia singulis
aliquot simul coniuges & plures ob id liberi
agnatiq; sunt nusq; pauci. Ex his qui ultra de-
serta esse memorantur: Atlantes solem exe-
erantur: & dum oritur & dum occidit ut ipsis
agrisq; pestiferum. Nominā singuli non ha-
bent. non uestimentur animalibus. neq; illis in
quiete qualia ceteris mortalibus uisere datur.
Troglodyte nullarum opum domini strident
magis q; loquuntur. specus subeunt alunturq;
serpentibus. Apud garamantas etiā armenta
sunt ea: que obliqua ceruice pascuntur. Nam
pronis directa in humū cornua officiūt. Nul-
li certa uxor est. Ex his qui tam cōfuso paren-
tū coitu passim incertiq; nascunt: quos p suis
colant: forme similitudine agnoscūt. Augile
manes tantum deos putant: per eos deierant.
eos ut oracula consulunt: precati q; que uolūt:
ubi tumulis incubuere: p responsis ferūt som-
nia. Fœminis eorū solenne est nocte: qua nu-
būt: omniū stupro patere: qui cū munere ad-
uenerint: & tum cū plurimis cōcubuisse ma-
ximū decus. in reliquū pudicitia insignis est.
Nudi sunt Gamphasantes: armorūq; omniū

Atlantes.

Troglodyte.

Garamantes.

Augile.

Gamphasantes.

ignari. nec uitare sciunt tela nec iacere: ideoq; obuios fugiunt. neq; alioq; q; quibus idem in genij est: aut congressus aut colloquia patiūt. Bleinmyis capita absunt. uultus ī pectore est. Satyris prēter effigiē nihil humani. Aegypnum quę celebrat ea forma est. Hęc de africa. ASIAE prima pars Aegyptus inter catabat mon & arabas ab hoc littore penitus immissa donec ethiopiam dorso cōtingat: ad meridiē refugit terra expers īmbriū mire tamen ferti lis & hominū aliorūq; animaliū perfecunda generatrix: Nilus efficit amniū ī nostrū mate permeantiū maximus. Hic ex desertis africe missus nec statim nauigari facilis: nec statim nilus est: & cū diu simplex sequusq; descendit: circa Meroen late patentem insulam ī ethiopian diffunditur: alteraq; ex parte astabores altera astape dictus est. ubi rursus coit: ibi nomen hoc capit. Inde partim asper partim nauigia patiens in immanem lacum deuenit: ex quo prēcipiti impetu egressus & talenso alteram insulam amplexus usq; ad elephantilem urbē egyptiā atrox adhuc feruensq; decurrit: Tū demū placidior: & iam pene nauigabilis: primū iuxta certasorū oppidum triplex esse incipit. Deinde iterūq; diuisus ad Deltam &

Blemmye.

Satyri.

Aegypanes.

Asię descriptio
particularis.

Aegyptus.

Nilus.

Meroe.

Talensos.

Certasorū oppidū.
Delta.

Melis.

ad Melin it per omnem egyptum uagus atq; dispersus septemq; in ora se scindens singulis tamen grandis euoluitur. Non pererrat autē tantum eam: sed estiuo sydere exundans etiā irrigat: adeo efficacibus aquis ad generandū alendumque ut preter id q; scatet piscibus. q; hippopotamos crocodilosq; uastas belluas gignit: glebis etiam infundat animas: ex ipsaq; humo uitalia effingat. hoc eo manifestum est q; ubi sedauit diluuia: ac se sibi reddidit: per humentes campos quedā nondum perfecta animalia: sed tum primum accipientia spiritum: & ex parte iam formata ex parte adhuc terrea uisuntur. Crescit porro: siue q; solute magnis estibus niues ex immanibus ethiopiq; iugis largius q; ripis accipi queant: defluunt: siue q; sol hyeme terris propior: & ob id fons eius minuens tunc altius abit: sinitq; integrum: & ut est plenissimus surgere: siue q; per ea tempora flantes ethesię aut actas a septentrione in meridiē nubes super principia eius imbre precipitat: aut uenienti obuię aduerso spiritu cursum dependentis impediūt: aut barenis: quas cum fluctibus littori applicant: hostia obducunt: fitq; maior: uel q; nihil ex semet amittit: uel q; plus q; solet accipit:

Hippopotami.
Crocodili.

Cur Nilus crescat.

uel q̄ minus q̄ debet emittit. Q̄ si est alter or-
bis: suntq; oppositi nobis a meridie Antich-
thones: ne illud quidem a uero nimiū absces-
serit: in illis terris ortum amnem: ubi subter
maria cęco alueo penetrauerit: in nostris rur-
sus emergere: & hac re solstitio accrescere: q̄
tum hyems sit: unde oritur. Alia quoq; in his
terris mira sunt. In quodam lacu chēmnis in-
sula lucos siluasq; & Apollinis grande susti-
nens templum natat & quocūq; uenti agunt
pellitur. Pyramides tricenū pedum lapidibus
extructe: quarum maxima (tres nanq; sunt)
quattuor fere soli iugera: que sede occupat:
totidē in altitudinē erigit. Moeris aliquando
campus nūc lacus uiginti milia passuum in cir-
citu patens; altior q̄ ad nauigandum magnis
onustisq; nauibus satis est. Psammetiq; opus
labyrinthus domos mille & regias duodecim
perpetuo parietis ambitu amplexus marmo-
re extructus ac tectus unū in se descensum ha-
bet: intus pene innumerabiles uias multis am-
bagib; huc & illuc remeantibus: sed conti-
nuo anfractu & sepe reuocatis porticib; anci-
pites: quibus subinde aliū super alios orbem
agentibus: & subinde tantum redeunte flexu
quantum processerat: magno & inexplicabili

Antichthones

Que in egypto
mira.

Chēmnis

Mirum

Pyramides

Moeris lacus

Labyrinthus

Aegyptioꝝ mores tamen etrote perplexus est. Cultores regio-
nū multo aliter a ceteris agunt. mortuos simo
obliti plangūt. nec cremare aut fodere fas pu-
tant: uetū arte medicatos intra penetralia col-
locant. Suis litteris peruerse utuntur. lutū in-
ter manus. farinam calcibꝫ subigunt. Forū ac
negocia scemine. uiri pensa ac domos curant.
onera illę humeris. hi capitibꝫ accipiunt. pa-
rentes cū egent illis necesse est: his liberū est
alere. cibos palam & extra sua tecta capiunt.
obscena intimis ediū reddunt. colunt effigies
multorum animaliū atqꝫ ipsa magis animalia
sed alij alia: adeo ut quedam eorū etiam per
imprudentiam interemisse capitale sit: & ubi
morbo aut forte extincta sint sepelire ac luge-
re solenne sit. Apis populotū omniū numen
est Bos niger certis maculis insignis: & cauda
linguaqꝫ dissimilis alioꝝ. raro nascit̄ nec coitu
pecoris: ut aiunt: sed diuinitus & celesti igne
conceptus: diesqꝫ quo gignitur genti maxime
festus est. Ipsi uetustissimi: ut prēdicāt: homi-
num trecentos & triginta reges ante Amasim:
& supra tredecim miliū annorū etates certis
annalibus referūt: mandatūqꝫ litteris seruant:
dum egyptij sunt quater cursus suos uertiſſe
ſydera: ac ſolem bis iam occidiſſe: unde nunc

Apis egyptiorum
numen.

Aegyptij hominū
uetustissimi.

Amasis

oritur, uiginti milia urbium Amasi regnante
habitarunt: & nunc multas habitant. Earum
clarissime procul a mari. Says. Memphis. Sy-
ene. Bubastis. Elephantin. & Thebe utique: ut
Homero dictum est: centū portas: siue ut alij
aiunt: centū aulas habet: totidem olim prin-
cipū domos: solitasq; singulas ubi negocium
exegerat: dena armatorum milia effundere.
In littore Alexandria africę cōtermina. Pelu-
sium arabę ipsas oras secat. Canopicū. Vol-
biticum. Seueniticum. Pathameticū. Mende-
sium. Cataptiscum. Pelusiacum nīli hostia.

ARABIA hinc ad rubrū mare pertinet: sed
illuc magis Ięta & ditior: thure atque odoribus
abundat. hic nisi qua Casio monte attollitur:
plana & sterilis portū admittit Ačotum sua-
rum mercium emporiū. Qua in altum abit:
adeo edita ut ex summo uertice a quarta uigi-
lia ortum solis ostendat.

SYRIA late littora tenet terrasq; etiam latius
introrsus alijs alijsq; nuncupata nominibus.
Nam & cōele dicitur: & mesopotamia: & da-
mascene: & adiabene: & babylonia: & iudea
& colophone. Hinc Palęstina est: qua tangit
arabas cū phoenice: & ubi se cilicię cōmittit:
Antiochia. olim ac diu potens: Sed cum eam

Aegypti urbes

Homerus

Alexandria

Nili hostia

Arabia

Casius mons

Ačotus portus

Syria

Varia Syrię no-
mina.

Palęstina

Antiochia.

Semiramis regno Semiramis tenuit longe potentissima.
operibus certe eius insignia multa sunt. duo
maxime excellūt. cōstituta urbs mirē magni-
tudinis Babylon: ac siccis olim regionib⁹ Eu-
phrates & Tygris īmissi. Ceterū in Palestina
est ingens & munita admodū Gaça: sic Per-
se grarum uocant: & inde nomen est: q̄ cum
Cambyses armis egyptū peteret: hoc bellī &
opes & pecuniam intulerat. Est non minor
Ascalon. Est Iope ante diluuiū: ut ferūt: con-
dita: ubi Cephea regnasse eo signo accolē af-
firmant: q̄ titulū eius fratrīsq̄ phinei: ueteres
quēdam arē cum religione plurimā retinent.
quin etiam rei celebraz̄ carminibus ac fabu-
lis seruatq̄ a Perseo Andromedę clarū uesti-
giū belluq̄ marine ossa ī mania ostentant.
PHOENICE N illustrauere Phœnices sol-
lēs hominū genus: & ad belli pacisq̄ munia
eximiū: litteras & litterarum operas: aliasq̄
etiam artes. maria nauibus adire. classe confli-
gere. imperitare gentibus regnum prēliumq̄
cōmenti. In ea est Tyros aliquādo insula nūc
annexa terris defecit: q̄ ab impugnāte quon-
dam Alexandro iacta opera uici tenent ulte-
riora. Et adhuc opulenta Sidon anteq̄ a Persis
caperet maritimarū urbiū maxima. Ab ea ad

Babylon

Gaça urbs

Cambyses

Ascalon. Iope.

Cepheus

Phineus.

Perseus

Andromeda

Phœnice

Phœnicū inuenta
egregia.

Tyros

Alexander

Sidon

promontorium euprosopon duo sunt oppida
bubos & baetros. ultra tria fuerūt singulis in-
ter se stadijs distantia. locus ex numero tripo-
lis dicitur. Tum smyrna castellū & urbs non
obscura marathos. Inde iam non obliqua pe-
lago: sed aduersa adiacens a terra grandē sinū
in flexo tractu littoris accipit. populi dites cir-
cunſident. ſitus efficit: quia regio fertiliſ cre-
bris & nauigabilis alueis fluminū peruvia di-
uersas opes maris atq; terrarum facili cōmer-
cio permuat ac miscet. In eo prima est reli-
qua pars syrię: cui antiochię cognomen addi-
tur. & i ora eius urbes Seleutia. hyppatos. be-
rytos. laodicea. arosos. amnesq; inter eas eunt
lichos & hyppatos & orrontes. Tum mons
amanus: & ab eo statim mariandros & cilices
At in recessu intīmo locus est magni aliquan-
do discriminis fusorū ab Alexander persarū
fugientisq; Darij ſpectator ac testis. Nunc ne
minima quidem tunc ingenti urbe celebris
iffos fuit: & hac re ſinus ifficus dicitur. procul
inde Amynodes promontoriū inter pyramū
cydnumq; fluuios iacet. Pyramus iſſo prior
malosen preterfluit. Cydnus ultra p tarſum
exit. Deinde urbs est olim a rhodijs argiuſq;
post piratis Pompeio assignante poſſeſſa. nūc

Euprosopon pro-
montorium.
Bubos. Baetros.
Tripolis unde.
Smyrna
Marathos

Antiochia
Antiochię urbes

Lichos. Hyppatos
Orrontes. Aman⁹.
Cilices
Alexander
Darius
Iffos
Ifficus ſinū.
Amynodes pro-
montorium.
Pyramus
Cydnus

Pompeipolis
Arati monumen-
tum.
Corycos

Cotycius specus

Specus alter
Mira specus na-
tura.

pompeipolis. tunc Soloe. Iuxta in patuo tu-
mulo Arati poetę monumentū ideo referen-
dum: quia ignotū quam ob causam iacta in id
falsa dissiliunt. Non longe hinc corycos oppi-
dum portu saloꝝ incingitur angusto tergore
continenti adnexum. Supra specus est nomi-
ne Corycius singulari ingenio ac supra q̄ ut
describi facile possit: eximius. Grandi nanc
hiatu patens montē littori appositū: & decē
stadiorū cliuo satis arduum ex summo statim
uertice aperit. Tunc alte demissus & quan-
tū demittitur amplior uiret lucis pubentibus
undiꝝ & totū se nemoroſo latetū orbe com-
plectitur adeo mirificus ac pulcher: ut men-
tes accedentiū primo aspectū consternat: ubi
contemplati durauere nō faciat. Vnus in eum
descensus est angustus asper quingentorum
& mille passuū per amoenas umbras & ope-
ra ſilue quiddam agreste resonatis riuis hinc
atq̄ illinc fluitantibus. Vbi ad ima petuentū
est: rursus specus alter aperitut ob alia dicen-
dus. Terret ingredientes ſonitu cymbalorum
diuinitus & magno fragore crepitantiū. De-
inde aliquandiu perſpicuus: mox & quo ma-
gis subitur: obscurior ducit aſos penitus al-
teꝝ quaſi cuniculo admittit. Ibi ingens amnis

ingēti fronte se extollens tantū modo se ostendit: & ubi magnū impetū breui alueo traxit: iterū demersus absconditur. Intra spatiū est magis q̄ ut progredi quis q̄ ausit horribile & ideo incognitū. Totus autē angustus & uere sacer: habitariq; a dijs & dignus & creditus. nihil nō uenerabile & quasi cū aliquo nomine se ostentat. Alius ultra est: quētyphoneū uocant ore angusto & multū : ut expeti tradidere: pressus & ob id assidua nocte suffusus neq; unq; perspici facilis. sed quia aliquando cubile typhonis fuit: & quia nunc demissa in se cōfestim exanimat natura fabulaq; memorandus. Duo deinde promontoria sūt Sarpedon finis aliquādo regni sarpedonis: & quod ciliciā a pamphilia distinguit: anemuriū: interq; ea cetandaris & natidos samiorū colonię sed cetandaris sarpedoni propior. In pamphilia est Melas nauigabilis fluuius. oppidū Sida & alter fluuius Eurymedon. Magna apud eū Cymonis atheniensium ducis aduersus phenicas & Persas naualis pugna atq; uictoria fuit. Mare: quo pugnatū est: ex edito admodū colle p̄spectat asperidos: quā argui considerant possedere finitimi. Deinde aliij duo ualidissimi fluuij œstros & carathes. œstros nauigari

Typhoneus spe-
cūs.

Cubile Typhonis

Sarpedon & Ane-
muriū promon-
toria.

Cetandaris
Natidos
Pamphilia
Melas fluuius
Sida. Eurymedon.
Cymon athenien-
sium dux.

Asperidos
Oestros & Cara-
thes fluuij.

Perga
Diana Pergea.
Sardemisos mons
Phaselis
Lycia unde.
Chymēra
Taurus mons

Tauri montis uaria nomina.

Lymira
Patara delubro
Apollinis clara.
Xanthus flumen.
Cragus
Telmisos
Caria

facilis. hic quia se p̄cipitat ita dictus . Inter eos Perga est oppidū: & dianę: quam ab opido pergeam uocant templū. Trans eosdem mons sardemisos & phaselis a mopsō condita finis pamphilię. lycia cōtinuo cognomina ta a lyco rege pandionis filio atq; ut ferūt: infestata olim chymēre ignibus Sydę portu & tauri promontorio grande sinū claudit. Taurus ipse ab eois littoribus exurgens ualte satis attollit: Deinde dextro latere ad septentriōnē. sinistro ad meridiē uersus it in occidentē rectus & perpetuo iugo: magnarūq; gentium qua dorsum agit: terminus. ubi terras dirimit: exit in pelagus. Idē autē & totus ut dictus est: dicitur etiā qua spectat orientem. Deinde hec modes & caucasus & propanisus. Tum caspię pileę. niphates & armenię pileę: & ubi iam nostra maria contingit: taurus iterum. Post eius promontoriū flumē est lymira: & eodem nomine ciuitas: atq; ut multa oppida sic preter Pataram non illustria. Illam nobilē facit delubrū Apollinis quondā opibus & oraculi fide delphico simile. Ultra est xanthus flumen & xanthos oppidū. mons cragus. & que lyciā finit: urbs telmisos. Caria sequit̄. habitat̄ incerte originis. alij indigenas. sunt qui pelasgos.

quidā cretas existimāt. genus usq; eo quondā
armorū pugnēq; amans: ut aliena etiam bella
mercede agerēt. hic castella aliquot sunt. De-
inde promotoria duo pedalion & citria: & se-
cundū galbiam amnem gaunus oppidum ua-
litudine habitantium infame. inde ad alicar-
nasson hęc adiacent rhodiorum aliquot colo-
nię. portus duo gelos: & cui ex urbe: quā am-
pleteatur thyssamissa cognomen est. Inter eos
oppidum larumna & pandion collis in mare
emissus. tum tres ex ordine sinus Thymnias.
Schenus. Bubesiū. Thymnię promontoriū
Aphrodisium est. Schenus ambit hylam. Bu-
besius cynotū. Cydnus in cornu pene insulę.
Interq; eam & tetricicū sinū in recessu posita
eutiana. Alicarnassos argiuorū colonia est &
cur memoranda sit prēter conditores: mau-
solēum efficit regis mausoli monumētū unū
de miraculis septē artemisię opus. Trans ali-
carnasson illa sunt littus leuca. urbes myridos
aruanda. neapolis. sinus iasus & basilicus. In
iaso est barcilos. Post basilicū ionia aliquot se
ambagibus sanuat & primum a possideo pro-
montorio inflexū inchoans cingit oraculum
apollinis dictū olim bramatę nunc didymi.
Miletū urbē quondā ionię totius belli pacisq;

Pedalion promon-
torium
Gaunus
Gelos
Thyssamissa
Larumna
Pandion collis
Tres sinus

Tetricus sinus
Eutiana
Alicarnassus
Mausoleum
Vrbium quarun-
dam nomina
Sinus Iasius & Ba-
silicus.
Ionia

Miletus

Thales astrologus
Timotheus musi-
cus. Anaximan-
der physicus.
Hyppis. Mæander
Latmus mons.
Endymion
Priene
Gesus fluuius
Panionium unde

Phygeta. Ephesus
Amaçones (dos.
Caystros. Lybe-
Clarius Apollo
Ephygonos
Colophon
Mopsus
Smyrneus sinus

Coryna
Thermodon

artibus principem patriam Thaletis astrologi
& Timothei musici & Anaximandri physi-
ci aliorūq; ciuum in clytis ingenij merito in-
clytam: utcunq; Ioniam uocant urbē. hyppin
amnis mæandri exitū. Latmum montē endy-
mionis a luna: ut ferunt: adamati fabula nobis
lem. Deinde rursus inflexa cingit urbē prie-
nen & gesi fluminis ostium moxq; ut maio-
re circuitu: ita plura complectitur. Ibi est Pa-
nionium sacra regio: & ob id eo nomine ap-
pellata: q; eam cōmuniter iones colunt: ibi a
fugitiuis (ut aiunt) condita. nomen famē an-
nuit phygeta. Ibi ephesus & dianę clarissimū
templum: quod Amaçones asia potiē conse-
crasse tradunt. Ibi caystros amnis. Ibi lybedos:
clarijq; Apollinis fanū: quod manto tiresiq; fi-
lia fugiens uictores thebanor. ephygonos &
colophon: quā Mopsus eiusdē mantos filius
statuit. ad promontoriū: quo sinus clauditur:
quod altera parte aliū: quē smyrneū uocant:
efficit: angustisq; ceruicibus reliqua extendit:
in latius abit in peninsula faciem super angu-
stias hinc ceos illinc claqomena. & quia terga
agūt confinio adnexa mari diuersis frontibus
diuersa maria prospectant. In ipsa peninsula
est Coryna. in sinu smyrneo est thermodon

amnis: & urbs leuca. extra phocis ioniqe ultima. Proxima regio ex quo ab eolijs incol*i*c*o*p*i*t eolis facta: ante myisia: & qua hellespontū attingit troianis possidentibus troas fuit. Primam urbē a myrino conditore myrinam uocant. Sequentē pelops statuit uicto oenomaō reuersus ex gr̄cia. cīmon nominauit pulsīs: qui habitarāt: dux amaconū cīmē. supra caycus inter eleam decurrit & pytanem illā: quę archesilan tulit nihil affirmantis achadēmīclarissimū antistitem. Tū in promontorio est cyrma oppidū: quod pr̄teruectos sinus excipit non paruu*s*: sed longe ac molliter flexus retrahensqe paulatim oras usqe ad ima montis idē. Isthmos paruis urbibus aspersus est: quatū clarissima est cistena. gremio interiore campus thebe nomine adrymetion austram. cressam oppida eodē: quo dicta sunt ordine: adiacentia cōtinet. In altero latere Antandrū duplex causa nominis iactatur. alij Ascanium Aeneqe filiū: cū ibi regnaret: captū a pelasgis ea se redemisse cōmemorāt. Alij ab ijs putant conditam: q̄jos ex andro insula uis & seditio exegerat. Hi antandrū quasi p andro. illi q̄si p uiro accipi uolunt. Sequens traectus tangit gargara & assona etolorū colonias. Tū sinus

Aeolis
Myisia
Troas
Myrina
Pelops

Caycus
Elea. Pytanę.
Archesilas

Cyrma

Cistena
Adrymetion
Austra. Cressa.
Antandrus unde.
Ascanius

Gargara. Asson.

Ilium
Sigeum
Scamander
Ida
Simois
Paris

Rhetēum
Dardania
Ajax

Bithyni
Mariandynei

alter achaean limen nō longe ab ilio littora incuruat urbe bello excidioq; clarissima. Hic Sigeū fuit oppidū. hic achiuorum fuit bellantiū statio. Huc ab ideo monte demissus scamander exit & Simois fama q; natura maiora flumina. Ipse mons ueterē diuarū certamine & iudicio paridis memoratus orientē solem aliter: q; in alijs terris solet aspici ostentat. namq; ex summo uertice eius speculantibus pene a media nocte sparsī ignes passim micare: & ut lux appropinquat: ita coire ac se coniungere uident;. donec magis magisq; collecti pauciores subinde & una ad postremū flāma ardēant. ea cum diu clara & incendio similis effulsit: cogit se ac rotundat & fit ingens globus. diu is quoq; grandis & terris adnexus apparet: deinde paulatim decrescens: & quāto decrescit: eo clarior fugat nouissime noctem: & cum die iam sol factus attollitur. Extra sinum sunt thetēa littora a Rhetēo & dardania claris urbibus: Aiacis tamen sepulchro maxime illustria. Ab his fit arctius mare: nec iam abluit terras: sed rursus diuidens angusto hellespon ti freto littus obuiū findit: facitq; ut iterū terre: qua fluit: latera sint. Interius bithyni sunt & mariandynei. In ora graie urbes abydos &

lampsacum & parion & priapos. Abydos magna quondam amoris cōmertio insignis est. Lampsacū phoceis appellantibus nomen ex eo traxit; q̄ consulentibus: in quasnam terras potissimū tenderent: responsū erat: ubi primū fulsisset: ibi sedem capessere. Tum rursus fit apertius mare propontis. In id Granicus effundit pugna: quę primum inter persas & Alexandrū fuit: nobilis. Trans amnem sedet in ceruice pene insulę cyçicū. nomen cyçicus indidit: quem a minyis imprudentibus: cum colchos peterent: fusum acie cęsumq; acceperimus. Post plagea & cylace paruę pelasgorum colonię: quibus a tergo īminet mons olympus: ut incole uocaut: Myfius. flumen rhyn- dacem in quę sequunt̄ emittit. Circa angues nascuntur immanes: neq; ob magnitudinem modo: sed ob id etiam mirabiles: q̄ ubi in alueum eius ęstus solemq; fugerunt: emergunt atq; hiant: superuolantesq; aues: q̄uis alte & perniciter ferantur: absorbēt. Trans rhyn- dacem est dasilos: & quam colophonij colloca- uere mysrela. Quo sunt inde modici sinus. alter sine nomine chion amplectitur Phrygię haud longe iacētis opportunissimū emporiū. alter olbianos. in promontorio fert Neptuni

Abydos

Lampsacū unde.

Granicus

Cyçicum

Plagea. Cylace.

Olympus

Rhyndaces

Mirum de serpen- tibus.

Dasilos

Mysrela

Chios

Astacos fanū. in gremio astacon a megarensibus conditā. Deinde priores terre iterū iacent: exitu-
riq; i pontū pelagi canalis angustior. Europā ab asia stadijs quinq; disternat thracius: ut
dictū est: bosphorus. Ipsis in faucibus oppidum. in ore templū est. oppidi nomen chal-
cedon. auctor Archias megarensiū princeps.
tēpli numen Iupiter conditore Iaso. Hic iam
se fene ingens pontus aperit: nisi qua promon-
toria sunt: huc atq; illuc longo rectoq; limite
extensus. sinuatus cetera. Sed quia contra mi-
nus q; ad leuam & dextrā abscessit: mollibusq;
fastigijs donec angustos utrinq; angulos faci-
at: inflectitur. ad formam scythici arcus ma-
xime incuruus. breuis. atrox. nebulosus. ratis
stationibus. nō molli neq; arenoso circūdatus
littore. uicinus aquilonibus. & quia nō pro-
fundus est: fluctuosus atq; feruens. olim ex co-
lentiū sequo admodum ingenio axenus: post
comercio aliarū gentium mollitis aliquantū
moribus dictus euxinus. In eo primū mari-
dynei urbem habitant ab argiuo (ut ferunt)
Hercule datā. heraclea uocitatur. id famē fi-
dem adiecit. Iuxta specus est achērusia ad ma-
nes (ut aiunt) peruius: atq; inde extractū Cer-
berū existimāt. Tum thios oppidū milesiorū

Thracius bospho-
rus.

Chalcedon

Euxinus pontus

Heraclea

Acherusia specus.

Cerberus

Thios

quidem colonia: sed iam soli gentisq; paphla-
gonum: quorū in littoribus pene medijs pro-
montoriū est Carambis. citra Parthenius an-
nis. urbes Sesamus & cromnos: & a cithisoro
phryxi filio posita cythoros. Tum cynobus &
colliris: & que paphlagoniam finit armene.
Chalybes proximi clarissimās habēt amyson:
& synopen cynici Diogenis patriam. amnes
alyn & thermodonta. secundum alyn urbs est
lycasto. a thermodonte campus. in eo fuit the-
misyrum oppidū. fuere & amaconum castra
ideo amaconum uocant. Tabereni chalybas
attingunt: quibus in risu lusuq; summū bo-
nū est. Ultra carambin mossini turres ligneas
subeunt. notis corpus omne persignant. pro-
patulo uescunt. promiscue cōcumbunt. & pa-
lam reges suffragio diligunt uinculisq; & ar-
ctissima custodia tenent. atq; ubi culpā praeue
imperando meruere: inedia diei totius affici-
unt: ceterū asperi. inculti. pernoxij appulsis.
Deinde minus feri ijeq; & hi inconditis mori-
bus macrocephali. discherti. buxedi. rare urbes
cerasumpta & trapeços maxime illustres. In-
de is locus est: ubi finem ductus a bosphoro
tractus accipit: atq; inde se in sinu aduersi lit-
toris flexus attollens angustissimū ponti facit

Paphlagones
Carambis promō-
torium.
Parthenius
Cythoros
Armene
Chalybes
Amyson. Synope.
Diogenes Cynic
Lycasto
Themisyrum
Amaconum castra
Tabereni
Mossini

Macrocephali
Trapeços

Colchi
Phasis

Lucus aurei
uelleris.

Rhiphei montes

Rhipheorū uaria
nomina.

Cygnum

Varia populorum
nomina.

Dioscorias

Castor. Pollux.

Syndos

Coracanda

angulū. Hic sunt colchi. hinc phasis erumpit.
hic eodem nomine: quo amnis est athenista/
gora milesio deductum oppidum. hic phtyxi
templum & lucus fabula ueteris pellis auree
nobilis. hinc orti montes longo se iugo & do/
nec rhipheis coniungantur ex porrigitur: qui
altera parte ī euxinum & meotida & tanaim.
altera in caspium pelagus obuersi cerauni di/
cunt ī idem aliubi. taurici. moschi. amaçonici.
caspij. corasici. caucasi: ut alijs alijsue appositis
gentibus ita alijs alijsq; dicti nominibus. At ī
primo flexu iam curui littoris oppidum est:
quod grēci mercatores constituisse: & quia cū
ceca tempestate agerentur: ignaris: que terra
esset: cygni uox notam dederat: cygnū appel/
lasse dicunt. Reliqua eius ferē inculteq; gen/
tes uasto mari assidentes tenent. menan clea.
terrestrea. sex solite. coraxi. cleptitophagi. he/
niochi. achēi. cercetici. etiā in confinio meoti/
dis syndones. In heniochorū finibus diosco/
rias a castore & polluce pentū cum Iasone in/
gressis: Syndos in syndonū ab ipsis terrarum
cultoribus condita est: obliqua tunc regio &
in latū modice patens inter pontū paludemq;
ad bosphorum excurrit: quam duobus alueis
in lacum & ī mare profluens coracandā pene

insulam reddit. Quattuor urbes ibi sunt her-
monos. saccephoe. spana. corea. & in ipso ore
cimmerium. hac ingressos lacus accipit longe
lateq; diffusus. qua terras tangit incuruo cir-
cūdatus littore. qua mari propior est: nisi ubi
aperitur: quasi margine obductus citra ma-
gnitudinē prope ponto similis. Oram quę a
bosphoro ad Tanain usq; deflectitur mēotici
incolūt toreatę. arrichi. phicores. & ostio flu-
minis proximi xamathe: apud eos easdē artes
fœmine: quas uiri exercent adeo: ut ne mili-
tia quidē uacent. Viri pedibus inherēt sagit-
tisq; depugnant: ille equestre prēliū ineunt.
nec ferro dimicant: sed quos laqueis interce-
pere: trahendo conficiūt. nubunt tamen. ueq;
ut nubiles habeant: nō ī ētate modus est. nisi
quę hostē interemere: uirgines manent. Ipse
Tanais ex rhipheo monte deiectus adeo prē-
ceps ruit: ut cū uicina flumina tum mēotis &
bosporus. tum ponti aliqua brumali rigore
durent: solus ęstus hyemēq; iuxta ferens idē
semper & sublimis incitatuſq; decurrat. ripas
eius sauromatę & ripis hērentia possidēt. una
gens. aliquot populi & aliquot nomina. pri-
mi mēotici. gmeocroatū. ἔnoe. Regna amāço-
num fēcundos pabulo. at alia steriles nudosq;

Cimmerium

Mēotici

Xamathe

Tanais

Sauromatę

Budini
Thissagete
Turce

campos tenent budini. Geloni urbem ligneā
habitant. Iuxta thissagete turceq; uastas siluas
occupant: alunturq; uenando. Tum continuis
rupibus late aspera & deserta regio ad arem-
pheos usq; permittitur. His iustissimi mores.
pro domib; nemora, alimenta baccę, & ma-
ribus & fœminis nuda sunt capita. Sacti itaq;
habent: adeoq; ipsos nemo de tam feris gen-
tibus uiolat: ut alijs quoq; ad eos confugisse p
asylo sit. Ultra surgit mons rhipheus ultraq;
eum iacet ora: que spectat oceanum.

Pomponij Melle de situ orbis liber secundus.

Particularis Euro-
pe descriptio.

Sic in nostrum mare Tanainq;
uergentis: quem dixi finis ac si-
tus est: ac per eundem amnem
in meotida remeantibus ad de-
xtrā europe modo sinistro late-
re innauigantiū apposita ac rhipheis monti-
bus proxima. & huc enim pertinent. cadentes
assidue niues adeo inuia efficiunt: ut ultra ne-
uisum quidem intendentiu admittant. Dein-
de est regio ditis ad modum soli inhabitabilis
tamen: quia gryphi seuū & pertinax ferarum
genus aurū terra penitus egestū mire amant

Gryphi

mireq; custodiunt; & sunt infesti attingenti-
bus. Hominū primi sunt Scythē; scythařūq;
quis singuli oculi esse dicūt arimaspe. Ab eis
cendones usq; ad mēotida. huius flexum bu-
tes amnis secat. Agathyrſi & sauromatę ambi-
unt: quia p; sedibus plausta habent dicti ma-
xobitę. obliqua tunc ad bosphorum plaga ex-
currentis ponto ac mēotide includitur. In palu-
dem uergentia sarcage tenent. In bosphorum
cimmerica oppida myrmetion. panticapeum
theodosia. hermisium. In Euxinū mare tau-
rici. super eos sinus portuosus & ideo calos li-
men appellatus promontorijs duobus inclu-
ditur: alterū criu metopon uocant: carambi-
co: quod i asia diximus: patet aduersum. par-
thenion alterū oppidū adiacet Cerone a dia-
na: si credatur: conditū. & nympheo specu-
q; in arce eius Nymphis sacratum est: maxi-
me illustre. Subit tum ripam mare & donec
quinq; milia passuum absit a mēotide refugi-
entia usq; subsequens littora: que satharchę
& taurici tenēt: peninsula reddit. quod in-
ter paludem & sinū est Chatere nominatur.
Sinus carcynites. in eo urbs est carcyne: quam
duo flumina Gerros & Hypacares uno ostio
effluentia attingunt uez diuersis fontibus &

Arimaspe

Agathyrſi
Sauromatę

Sarcage
Cimmerica oppi-
da.

Parthenion

Nympheus spe-
cus.

Chatere
Carcyne
Gerros
Hypacares

aliunde delapsi. Nā getros inter basitidas & nomadas euoluit. Silue deinde sunt: quas maximas hę terre ferunt: & panticapes: qui nomadas georgosq; disternat. Terra tum longe distenta excedens tenui radice littori adnectit. Post spatioſa modice paulatim se ipsa fastigiat: & quasi in mucrone longa colligens latera facie positi ensis allecta est. Achilles in festa classe mare ponticū ingressus ibi ludicro certamine celebraſſe uictoriam: & cum ab armis quies erat: se ac ſuos curſu exercitauiſſe memoratur: ideo dicta eſt dromos achilleos. Tum boryſtenes gentē ſui nominis abluit inter Scythie amnes amoeniſſimus. turbidis alijs liquidissimus defluit. placidior q; ceteri potaricq; pulcherrimus. alit letiſſima pabula magnosq; pisces: quibus & optimoſi ſapor: & nulla oſſa ſunt. longe uenit: ignotisq; ortus e fontibus quadraginta dierum iter alueo stringit: tantoq; ſpatio nauigabilis ſecundū Boryſtenida & Olbida greca oppila egreditur. Calipidas hypanis includit. ex grandi palude oriuntur: quam matrē eius accolę appellant: & diu qualis natus eſt: defluit. tantū nō longe a mari ex paruo fonte: cui exampheo cognomen eſt. adeo amaras aquas accipit: ut ipſe quoq;

Panticapes

Achilles

Dromos achilleos
Boryſtenes

Pisces ſine oſſibus

Hypanis

Examphēus

iam sui dissimilis & non dulcis hinc defluat.
Asiaces proximus intra calipidas asiacasq; de-
scendit. Hos ab istrice Tyra separat. surgit in
Neuris:qua exit:sui nominis oppidū attingit
At ille:qui scythie populos a sequentibus di-
rimit apertis in germania fontibus alio:q; de-
finit:nomine exorit. Nā per īmania magnaꝝ
gentiū diu danubius est: deinde aliter appell-
antibus accolis Ister fit:acceptisq; aliquot am-
nibus ingens iam & eorū:qui in nostrū mare
decidunt: tantū Nilo minor totidē:quot ille
ostij: sed tribus tenuibus: reliquis nauigabi-
libus effluit. Ingenia cultusq; gentium diffe-
runt. Essedones funera parentū leti & uicti-
mis ac festo coitu familiariū celebrant.corpo-
ra ipsa laniata & cęsis pecorum uisceribus im-
mixta epulando cōsumunt. Capita ubi fabre
expoliuere auro iuncta p poculis gerūt. Hęc
sūt apud eos ipsos pietatis ultima officia. Aga-
thyrsi ora artusq; pingūt: ut quiq; maioribus
prestant: ita magis uel minus. Ceterū ijsdem
omnes notis:& sic ut ablui nequeant. Sarma-
te auri argentiq; maximarum pestium ignari
uice rerū cōmercia exercent atq; ob sequa hye-
mis admodū assidue demersis in humū sedi-
bus sp̄ecus aut suffossa habitant.totū brachati

Asiaces
Tyra fluuius

Danubius
Ister

Essedones

Agathyrsi

Sarmate

Tauri corpus: & nisi qua uident etiā ora uestiti. Tauri Iphigenię & Orestis aduentu maxime memorati immanes sunt moribus: immanemq; famā habent. solere pro uictimis aduenias cedere. Basilidijs ab Hercule: & echidna genris principia sunt. mores regij. arma tantū sagitte. Vagi nomades pecorū pabula sequuntur: atq; ut illa pecorum durant: ita diu statam sedem agunt. Colunt georgi exercentq; agros. Asiace furari quid sit ignorant. Ideoq; nec sua custodiunt: nec aliena contingunt. Interius habitantiū ritus asperior & incultior regio est. Bella cedēs q; amant: Mosq; est bellantibus crux eīus: quem primū interemerūt ipsis euulnerib; ebibere. ut quisq; plures interemerit: ita apud eos habetur eximus. Ceterū exceptē esse cedis inter opprobria uel maximū. ne foedera quidē incruenta sunt. sauciant se: qui paciscunt: exemptūq; sanguinē: ubi permiscuere degustant. id putant mansurę fidei pignus certissimū. Inter epulas: quot quisq; interfecerit: referre letissima & frequentissima mentio: binisq; poculis: qui plurimos retulere: perpotatis interlocantis honos precipiuus est. pocula ut Essedones parentum ita inimicissimorum capitibus expoliunt. Apud

Basilidij

Nomades

Georgi
Asiacē

Crudi populorū
mores.

anthropophagos ipse etiam epule uisceribus hu-
manis apparat. Geloni hostium cutibus equos
sequuntur. illos reliqui corporis. se capitum.
Melandeni atra uestis & ex ea nomine. Neu-
ris statim singulis tempus est: quo si uelint in
lupos: iterumque in eos: qui fuere mutantur.
Mars omnium deus. Ei pro simulacris enses
& tentoria dedicant: hominesque pro victimis
feriunt. Terre late patent & ob excedentia ri-
pas suas plerunque flumina nusquam non ad pabula
fertiles. alicubi usque adeo steriles ad cetera: ut
qui habitant lignorum egentes ignes ossibus
alant. His thracia proxima est: eaque a pontici
lateris fronte usque in illyricos penitus immisca:
qua latera agit istro pelagoque contingit. regio
nec celo leta nec solo: & nisi qua mari propi-
or est: infecunda. frigida: eorumque: que serunt
maligne admodum patiens. raro usque pomife-
ram arborem. uitem frequentius tolerat. sed
nec eius quidem fructus maturat ac mitigat:
nisi ubi frigora obiectu frondium cultores ar-
cuere. uitios benignius alit non ad speciem ta-
men. Nam & illis asper atque indecens corpo-
rum habitus est. Ceterum ad ferociam & nu-
merum: ut multi immitesque sint: maxime ferax.
paucos amnes: qui in pelagus euadunt: uerum

Anthropophagi
Geloni
Melandeni
Neuri
Mira Neurorum
natura.

Thracia

Thraces feroci

Rhesus
Gypsela

Lysimachia

Abydos. Sestos.
Leander

Protesilai ossa
Sceolos

Cynosenia

Macidos
Aegeum

Sunium promon-
torium.

bitynis. amnesq; qui interfluunt erginos &
tyras. Tu Rheso regnata quondam pars thracie
& bisalte samiorum. & ingens aliquando gypse-
la. Post lacus: quem grai macronthios appellat.
& in radice magna peninsule sedens lysima-
chia. terra: quem sequitur nusquam lata atque hic arctissima
inter hellespontum egeumque procurrit. an-
gustias Ischnon. frontem eius mastusiam. totam
cheronesum appellant. ob multa memorabile
est. In ea flumen egestas naufragio classis attice
insigne. Est & Abydo obiacens sestos Leandri
amore propinquus. Est & regio: in qua persa-
rum exercitus diuisas spatio pelagoque terras au-
sus pontibus iungere: mirum atque ingens facinus:
ex asia in greciam pedes & non nauigata maria
transgressus est. Sunt protesilai ossa consecra-
ta delubro. Est & portus sceolos atheniensisibus
& lacedemoniis nauali acie decernentibus la-
conice classis signatus excidio. Est cynosenia tu-
mulus hecubus siue ex figura canis: in quam co-
uersa tradit: siue ex fortuna: in quam decide-
rat humili nomine accepto. Est macidos. Est
helleus: quem finit hellespontum. Aegeum statim
pelagus uaste longum littus impellit: summo-
tasque terras hinc ad promontorium: quod Su-
niu vocatur: magno ambitu molliisque circuagit.

eius tractū legentibus praeiectisq; in assūsi-	
cum sinū intrandus est: qui alterum cherso-	Melas
nesi latus abluens iugo facie uallis includitur	
& ex fluuio: quem accipit: Melas dictus. duas	Aenos
urbes amplectit alopocoensem. & in altero	Aeneas. Cicones.
Isthmi littoris sitam cardiam. eximia est eōs	Xerxes
ab Aenea profugo condita. Circa hebrū cico-	(torium.
nes. Trans eundē doriscos: ubi Xerxem copi-	Seriphion promō-
as suas: quia numero nō poterat: spatio men-	Orpheus
sum ferunt. Deinde promontorium Seriphion:	
ex quo canentē orpheā secuta & narran-	Maronia
tur nemora. conē. tum scenos fluuius: & ripis	Diomedes
eius adiacēs maronia. regio ulterior Diome-	
dem tulit immanib; equis mandendos soli-	Turris Diomedis
tum obiectare aduenas: & ijsdem ab Hercu-	
le obiectū. Turris: quam Diomedis uocant:	Abdere (sicus.
signū fabulē remanet: & urbs: quā soror eius	Democritus phy-
suo nomine nominauit. Abdere: sed ea magis	Nestus
id memorandū habet: q; Democritū physi-	Philippia
cū tulit: q; ita condita est. Ultra nestos fluit:	Apollonia
Interq; eum & strymona urbes sunt: philip-	Amphipolis
pia.apollonia.amphipolis. Inter strymona &	Acanthos
athon turris calamea. & port⁹ caprullon. urbs	Strymon.
acanthos & echima. Inter athon & pallenen-	Olynthus.
cleona & olynthos. strymon: sicut dixim⁹: am-	
nis est lōgeq; ortus & tenuis: alienis subinde	

aquis fit amplior: & ubi non longe a mari lacum fecit: maiore quam uenerat alueo erumpit.
Athos mons est adeo elatus: ut credatur altius etiam quod unde imbræ cadunt surgere. capit opinio fidem: quia de aris quas in uertice sustinet: non abluitur cinis: sed quo relinquuntur agere manet. Ceterum non promontorio: ut alijs: uerum totus est: totoque longe dorso procedit in pelagus. qua continent adhaeret & Xerxe in graios tendente perfoissus trans nauigatusque: & actus freto nauigabili peruius. Imma eius tenebant parue pelasgorum colonie. in summo fuit oppidum Acroathon: in quo (ut ferunt) dimidio longior quod in alijs terris etas habitantium erat. pallene soli tam patentis: ut quinq[ue] urbiū sedes sit atque ager. tota in altum abit. angusta satis unde incipit. Ibi est potidea. at ubi laxius patet Mendetione: quem referendem. illa ab haeretris. hec ab achiuis capto Ilio remenantibus posita. tum Macedonum populi: quot urbes habitat: quarum Pellam maxime illustrem alumni efficiunt Philippus grecorum domitor. Alexander etiam asie. In littore flexus megibernus inter promontoria diuidit canastreum & portum: qui copos dicitur. urbes toronen & miscellam atque unde ipsi nomen est: Megibernā

incipit. canestreo promontorio Sena proxima est. Megibernacusa i medio qua terra dat gremiu: modice in littora ingreditur. Ceterū longis in altum immissis lateribus ingens inter maria sinus est. in eum axius per macedonas etiam per thessalos penitus excurrit. ante axiu thessalonice est. inter utruq; cassandria. cinda. aloros. icaris. apeno. isepida. corinthia. melibœa. castanea pares ad famā: nisi q; philoctetes alumnus Melibœa illuminat. Terre interiores claris locorum nominibus insignes pene nihil ignobile ferunt. Hinc non longe est Olympus. hic Pelion. hic ossa montes gigantum fabula belloq; memorati. Hic musarū parens domusq; pieria. hic nouissime calcatum grato Herculi solum saltus cœteus. hic sacro nemore nobilia tempe. hic Libetra carminumq; fontes obiacent. Tum iam uaste & multū prominens grœcia: & dum myrthoum pelagus attingat: a septentrione in meridiem uecta. qua sol oritur egeis. qua occidit Ionijs fluctibus obiacet. ac proxime spatiosa: & hellas nomine grandi fronte procedit. mox mari utroq; & Ionio magis latera eius intrante donec quattuor milia passuum pateat media ferme prope incidit. Deinde rursum terris hic

Sena
Megibernacusa

Axius

Multarū urbium
nomina.
Philoctetes
Melibœa

Olympus. Pelion.
Ossa
Pieria
Oeta
Tempe
Libetra
Grœcia

Hellas

se & illuc uerū in Ionium mare magis expan-
dentibus progressisq; in altum non tam lata q
cooperat: ingens tamen iterū & quasi penin-
sula extendit: uocaturq; peloponnesos: ob si-
nus & promontoria: quis ut fibris littora eius
incisa sunt: simul q; tenui tramite in latus ef-
fundit: platani folio simillima. In macedonia
prima est Thessalia. deinde magnesia. phthi-
otis. doris. locris. phocis. boetis. attis. megaris.
Sed omniū attis clarissima. In pelopōneso ar-
golis. laconice. messenia. achaia. elis. arcadia.
ultra etolia. acarnania. epiros usq; in adriam.
De locis atq; urbibus: quę mare nō abluit hęc
maxime memoranda sunt in thessalia. Lariss
a aliquando iolcos. in Magnesia Anthronia.
in phthiotide phthia. in locride cinos & calio-
ros. in phocide delphi & mons parnassus. &
Apollinis fanū atq; oraculum. In boetia the-
be & citheron fabulis carminibusq; celebri-
mus. In attide eleusin Cereri cōsecrata & cla-
tiores: q; ut indicari egeant; Athene. In mega-
ride unde regioni nomen est megara: Vt in
argolide argos & Mycenę & templū Iunonis
uetustate & religione per celebre. In laconide
terapne. lacedēmon. amycle. mons Taygetus.
In messenia Messene & Methone. In achaia

atq; elide quondā pīsē oenomai.elis & numē
delubrūq; olympij Iouis certamine gymnico
& singulari sanctitate.Ipsō quidem tamen si-
mulacro:quod phidię opus est maxime nobī-
le.Arcadiā peloponnesiacē gentes undiq; in-
cingūt. In ea sūt urbes persophistenia.orcho-
menos.montes Pholoe.Cylenius.Partheni-
us.mēnalus.flumina erymanthus & ladon.In
etolia naupactos.In acatnania Stratos oppida.
In epiro dodonei Iouis templum & fons ideo
sacer:q; cū sit frigidus:& īmersas faces sicut ce-
teri extinguat: ubi sine igne procul admouēt
accedit. At cū littora legunt̄ a promontorio
Sepiade p Demetriā & balon & ptheleon &
ethinon ad pagaseū sinū cursus est. Ille urbē
pagasam amplexus amnē Sperchion accipit:
& quia Minyę colchida petentes inde argo na-
uem soluere memorant̄. ab eo ad Suniū ten-
dentibus illa prenauigāda.maliacus & opun-
tius grandes sinū: & in ijs cēforū etiā laconū
trophea Thermopyle.oroes. carphanemides
alope.antedon.latumne.aulis agamemnonię
graiorūq; classis in troiam coniurantiū statio.
Marathon magnarū multarūq; uirtutū testis:
Iam inde a theseo persica maxima clade per-
notus.Rhamnys patua illustris tamē:q; in ea

Pisē Oenomai
Elis
Iupiter Olympius
Phidas
Arcadię utbes.mō-
tes & flumina.
Orchomenos
Erymanthus
Naupactos
Dodonei Iouis
templum.
Mira fontis natura

Pagasa
Minyę
Argo nauis
Maliacus & Opun-
tius sinus.
Thermopyle
Aulis

Marathon

Rhamnys

Fanū Amphiarai.
Nemesis phidiaca
Sunium promon-
torium.

Pyreus
Scyronia saxa

Isthmos

Ludi Isthmici
Corinthos

Acrocorinthos

Bucephalos
Malea

Tēnaros
Epidaurij
Troezenij

Epidaurus
Troezen

fanū est amphiarai: & phidiaca nemesis, pho-
ricos & bauronia olim utbes. iam tantum no-
mina. Sunium promontoriū est: finitq; id lit-
tus hellados: quod spectat ad orientē. Inde ad
meridiem terra cōuertitur usq; ad megaram:
atticę ut modo latere: ita nunc fronte pelago
adiacens. Ibi est Pyreus atheniensiū portus.
scyronia saxa sęuo quondam scyronis hospi-
tio etiam nūc infamia. Megarensium tractus
Isthmon attingit. hoc illi cognomen est: quia
quattuor milium spatio egeū mare ab Ionio
submouēs angusto tramite helladi pelopon-
neson annexit. In eo est oppidū chencerea.
fanū Neptuni. ludi quos Isthmicos uocāt: ce-
lebres. corinthos olim clara opib;. post clade
notior. nūc romana colonia. ex summa arce: quā
acrocorinthon appellant: maria utraq; contu-
ens. peloponnesi oram: sicut dixim⁹: sinus &
promontoria lacerant. ab oriente Bucephalos
& cheronesus & scyleon. ad metidiē malea.
tēnatos. achritas. Icthis. ad uespeq; chelonates
& taraxos. habitant ab Isthmo ad scyleon epi-
daurij eſculapij templo inclyti & troezenij fi-
de societatis atticę illustres. portus sardonicus
& schenitas & pagonus. Oppida autem epi-
daurus & troezen & hermiona his littoribus

apposita sunt. Inter scyleon & maleā laconicus. Inter tēnaron & acritā & Isthim cyparissius. In argolico sunt noti amnes erasinus atq̄ Inachus. & notum oppidum lerne. In laconico cynthius & eurotas. In ipso tēnaro Neptuni templū & specus illi: quem in ponto acherusium diximus; facie & fabula similis. In asinēo flumen pamisum. In cyparissio alpheus: nomen dedit urbs in littore sita. hinc cyparissus. illinc asine. Messenij pylīj̄ terras colunt. & ipsa pelago pylos adiacet. Cyllene. calipolis. patrē oram illam tenent: in quam thelōnates & araxos excurrūt. Sed cyllene: q̄ Mercurium ibi natū arbitrantur insignis. Rhion deinde (maris id nomē est) anguste & uelut freto lacus ore frequenti incidens inter etolos & pelopōnesiacos usq; ad Isthmon irrumpit. In eo ad septentrionē spectare littora incipiūt. In his est egeon & eginā & oliros & Scion. ac in aduersis pagecreusis. anticyra. oeanthia. cyra: & notior aliquāto nomine calydon & euenos. Extra rhion in acarnania maxime clara sunt oppidū Leucas. flumē achelous. In epiro nihil ambracio sīnu nobilius est. facilit sīnus: qui angustis faucibus & quē minus mille passibus pateant grande pelagus admittit.

d

Laconicus
Cyparissius
Erasinus
Inachus. Lerne.
Cynthius. Eurotas
Tēnarus

Pamisus
Cyparissus
Asine
Pylos. Cyllene.
Patrē
Vbinam ortus
mercurius.
Rhion

Aegeon. Aegina.
Calydon
Euenos
Leucas. Achelous.
Ambracius sīnus

Aetium
Butroton
Cerauni montes
Adria

Parthenij
Dasarcte
Phœaces. Illyrici.
Pyrei. Liburni.
Oricum
Durachium

Apollonia
Salona. Iadera.
Nona. Tragurium
Pola
Aeas fluuius
Nar. Danubius

Tergeste
De Italia

Faciunt urbes: quæ assident Aetium. argi. amphilocis. ambracia. eacidarum regna: pyrthiq;. Butroton ultra est. Deinde Cerauni montes. ab ijs flexus in adriam. hoc mare magnum secessu littorū acceptum & uaste quidem in latitudinem patens: qua penetrat tamen uastitus illyricis usq; tergestum. cetera gallicis Italisci gentibus cinguntur. Parthenij & dasarcte prima eius tenent. sequētia paulatim Enthelle: phœaces. deinde sunt: quos proprie illyricos uocant. Tum pyrei & liburni & Istria. Vrbium prima est Oricum. secunda Durachiū. Epidamnos ante erat. Romani nomen mutauere: quia uelut in damnū ituris omen id uisum est. Ultra sunt apollonia. salona. Iadera. nona. traguriū. sinus polaticus & pola quondam a colchis: ut ferunt: habitata: in quantū res transeunt nunc romana colonia. Amnes autem eas: & nar. & danubius: qui iam dictus est Ister: sed eas secundū apolloniam. nar inter pyreos & liburnos. per Istros Ister emittitur. Tergeste intimo in sinu adrie situm finit Illyricum.

DE ITALIA magis quia ordo exigit q; quia monstrari eget: pauca dicentur. nota sunt omnia. ab alpibus incipit in altum excedere: atq;

ut procedit se media perpetuo apœnini iugo
montis attollens inter adriacum & tuscum :
sive ut aliter eadem appellantur: inter superū
mate & inferum excurrit diu solida: Verum
ubi longe abit in duo cornua scinditur: respi-
citq; altero siculū pelagus: altero Ionium: to-
ta angusta & alicubi multo q; unde cœpit an-
gustior. Interiora eius alię alięq; gentes. Sini-
stram partem Cauni: & Veneti colunt toga-
tam galliam. tum italici populi Picentes. Fe-
rentani. dauni. apuli. calabri. salentini. Ad de-
xtram sūt sub alpibus Ligures. sub apœnino
Hetruria. post Latiū. Volsci. campani. & su-
per Lucaniam. Brutij. Vrbium: que procul a
mari habitantur opulentissime sunt. ad sini-
stram Patauiū Antenoris. Mutina & Bono-
nia romanorū colonię. Ad dextram Capua. a
Tuscis. & Roma quondā a pastorib⁹ condita.
nunc si pro materia dicatur alterum opus. At
in oris proxima est a tergeste Concordia. In-
terfluit Timauus nouem capitibus exurgens
uno ostio emissus. deinde Natiso nor. longe a
mati ditem attingit Aquileiam. Ulta est alti-
nū. superiora late occupat littora padus. namq;
ab imis radicibus uesuli montis exortus par-
uis se primū fontibus colligit: & aliquatenus

Apœninus

Varię Italie gentes

Patauium. Mutina
Bononia. Capua.
Roma

Concordia
Timauus
Natiso
Aquileia
Altinum
Padi ortus

Magnus padus

exilis ac macer mox alijs amnibus adeo auge-
scit atq; alitur : ut se per septem ad postremū
hostia effundat: V nū de his magnū padū ap-
pellāt: Inde tam citus prosilit: ut discussis flu-
ctibus diu qualē emisit: undam agat: suumq;
etiam in mari alueum seruet : donec eum ex
aduerso littore Istrię eodē impetu profluens
Ister amnis excipiat. Hac re per ea loca nau-
gantibus:qua utrinq; amnes eunt inter mari-
nas aquas dulciū haustus est. A pado ad An-
conam transitur Rauenna. Ariminū. Pisau-
rum. fanestrīs colonia. flumen metaurus atq;
Esis. & illa in angusto illorū duorū promon-
toriotū ex diuerso coeuntium inflexi cubiti
imagine sedens. & ideo a grais dicta Ancona:
Inter gallicas italicasq; gentes quasi terminus
interest . Hęc enim pregressos Piceni littora
excipiūt.in quibus humana potentia.clierna.
cyprā urbes.castella.autē firmū.adria.truen-
tinū.Id ei fluuio:qui pr̄eterit nomen est. Ab
eo Senogallia maritima. habent enim flumi-
nis hostia Vrbes bucara & histonium. Dau-
ni autē Tifernum amnem. claterniam.lucti-
nū.theanū oppida.montemq; gorganū.sinus
est continuo Apulo littore incinctus nomine
Vrias modicus spatio / pleraq; asper accessu.

Rauenna
Ariminum
Metaurus. Esis.

Ancona unde.

Picenum
Piceni urbes
Firmum. Adria.

Bucara
Dauni
Theanum
Gorganus mons
Vrias sinus

extra Simponiū: uel ut graij dixere Sipillum:
& flumen: quod canusiū attingens aufidum
appellant. post Bariū & gnatia & Ennio ciue
nobiles rudię. & in calabria Brundisiū. Va-
letiū lupo hydrus mons. tum salentini cam-
pi. & salentina littora & urbs graia Gallipo-
lis. hucusq; adria. hucusq; italię latus alterum
pertinet. Frons eius in duo quidem se cornua
sicut supra diximus scindit. Ceterum mare:
quod inter utraq; admisit tenuibus promon-
torijs semel iterūq; distinguens nō uno mar-
gine circuit: nec diffusū patensq; sed p sinu
recipit. Primus Tarentinus dicitur inter pro-
montoria Salen & lacinium. In eoq; sunt Ta-
rentus. metapontū. heraclea. Croto. Turium.
Secundus Scyllaceus inter promontoria Laci-
nium & cephyrium: in quo est Petilia. carci-
nus. Scyllaceum. mistre. Tertius inter cephy-
rium & Brutium. Consentiam. Pauloniam:
locrosq; circundat. In Brutio sunt colonia re-
gia rhegium. Scylla. taurinum & metaurum.
hinc in tuscum mare deflexus est: & eiusdem
terre latus alterum maticana. Ionium. Iubon.
& emiea. clampetia. Blunda. Buxentiū. Ve-
lia. Palinurus olim phrygij gubernatoris. nūc
loci nomen. Peſtanus ſinus. Peſtum oppidū.

Sipillum. Canusiū
Aufidus fluuius.
Ennius poeta
Rudię
Calabrię ſitus

Tarentinus ſinus
Tarentus
Metapontum
Croto. Turium
Scyllaceus ſinus
Petilia. Mistre
Consentia

Brutij urbes

Peſtanus ſinus
Peſtum

Syrenum petre
Minerue promon.
Sinus Puteolanus
Vesuuus
Lucrinus
Auernus. Baię.
Missenum
Linternum
Vulturn⁹ fluuius
Sinuessa. Liris.
Minturne. Formię
Cyrceij. Antium
Aphrodisium
Latij urbes
Luna
Genua
Paulon. Varus
Alpes
Gallia

Silerus amnis. picentia. petre: quas Syrenes habitauiere. Minerue promontoriū. omnia Lukanę loca. Sinus puteolanus. Surrentū. Herculanę. Vesuuij montis aspectus. Pompeij. Neapolis. puteoli. Lacus lucrinus & auernus. Baię. Missenū: Id nunc loci. aliquādo phrygij militis nomen. Cumę. Linternū. Vulturnus amnis. Vulturnū oppidum. amœna campanię littora. Sinuessa. liris. Minturne. Formię fundi. terracina. Cyrces domus aliquādo cyrceij. Antium. aphrodisium. ardea. Laurentū. ostia citra Tyberim in hoc latere sunt. Ultra pyrgi. anio. castrum nouum. grabus. Cecosa. Telamon. Populonia. Cecina. Pisę: betrusca & loca & nomina. Deinde Luna Ligurū: & liguria: & Genua. & Sabatia: & Albigaunū. Tum paulon & Varum flumina utraq ab ali⁹ pibus delapsa: sed Varum: quia Italiam finit aliquanto notius. Alpes ipsę ab ijs littoribus longe lateq diffusę: primo ad septentrionem magno gradu excurrunt: deinde ubi Germaniam attigerunt: uerso impetu in orientem abeunt: dirreptisq populis imanibus usq in thracię penetrant.

GALLIA lemano lacu & gebennicis montibus in duo latera diuisa. atq altero tuscum

pelagus attingens. altero oceanū. hinc a Vario
illinc a Rheno ad pyreneū usq; promittitur.
pars nostro mari apposita/ fuit aliquādo brac-
cata: nunc narbonensis magis culta & magis
consita: ideoq; etiā lētior. Vrbiū: quas habet:
opulentissimē sunt uasco uocuntiorū. uienna
alobrogum. auenio. canarum arecomicorum.
Nemausus. Tolossa. Tectosagū secundano-
rum. arausio sectanorum. arelate: septimanorū
rumq; Blittera. sedante statonis atacinorū: de-
cimanorumq; colonia. unde olim ijs terris au-
xilium fuit: nunc & nomen & decus est mat-
tius narbo. In littoribus aliquot sunt cum ali-
quibus nominibus loca. Ceterum rāre urbes:
quia rati portus: & omnis plaga austro: atq;
africo exposita est. Nicēa tangit alpes. tangit
oppidum detiacum. tangit antipolis. Deinde
est forum Iulij octauanorū colonia. tunc post
Antipolim. & olbiam: & Laurion: & Citaris
tenet & Lacidon massiliensiū portus. & in eo
ipsa Massilia. Hęc a phoceis oriunda: & olim
inter asperas posita: nunc ut pacatis ita dis-
simillimis tamen uicina gentibus. mirum q;
facile & tunc sedem alienam ceperit: & ad-
huc morem suū teneat. Inter eam & Rhoda-
num maritima auaticorū stagno assidet fossa

Braccata gallia

Gallie urbes

Nicēa

Forum Iulij

Massilia

Fossa Mariana mariana. partem eius amnis nauigabilis alueo effundit. alioquin littus ignobile est lapideū ut uocant: in quo herculem contra albiona & bergion Neptuni liberos dimicantē cum te-
la defecissent ab inuocato Ioue adiutū imbre lapidū ferunt. credas pluiffe. adeo multi pa-
sim & late iacent. Rhodanus nō longeab Istri rheniqz fontibus surgit. deinde lemano lacu acceptus tenet impetum: seqz per mediū inte-
ger agens: quantus uenit/egreditz; & inde cō-
tra ī occidentē ablatus aliquandiu gallias diri-
mit. Post cursu in meridiē abducto bac intrat
accessuqz aliorum amniū iam grandis & sub-
inde grandior inter uolcas & cauaras emittit-
ur. Vltra sunt stagna Volcarū. Ledum flu-
men. castellum latara. mesua collis incinctus
mari pene undiqz: ac nisi qz angusto aggere
continenti annectitz insula. Tum ex gebennis
demissus Arausis iuxta acatā. secundū bliteras
obris fluit. atax ex pyreneo monte digressus:
qua ui fontis aquis uenit exiguus uadusqz:
Est etiam ingentis alioquin aluei tenens: nisi
ubi narbonem attingit: nusqz nauigabilis: sed
cū hibernis intumuit imbrībus: usqz eo soli-
tus insurgere: ut se ipse nō capiat. Lacus acci-
pit eū Rubresus nomine spatioſus admodū:

Hercules Albion. Bergios

Rhodanus

Stagna Volcarū Mesua

Arausis Obris. Atax

Rubresus lacus

sed qua mare admittit: tenuis aditu. Ultra est
Leucata littoris nomen. & salsule fons non dul-
cibus aquis defluens sed salsioribus & quod ma-
rine sunt. Iuxta campus minuta arundine: gra-
cilius peruvridis: Ceterum stagno subeunte sus-
pensus. Id manifestat media pars eius: que
abscissa proximis uelut insula natat: pelliq; se
atque attrahit patitur: quin & ex ijs que ad imum
perfossa sunt: suffusum mare ostenditur. Unde
graij nostrisque etiam auctoribus ueri ne igno-
ranta: an prudentibus etiam mendacij libidine
uisum est tradere posteris: in ea regione pisces
et terra penitus erui: que ubi ex alto hucusque pe-
netrauit per ea foramina ictu captantium in-
terfectus extrahitur. Inde est ora Sordonum. &
parua flumina thelis & thicis: ubi accreuerere
persqua. colonia Ruscino. uicus eliberre ma-
gne quondam urbis & magnarum opum te-
nue uestigium. Tum inter pyrenei promon-
toria portus ueneris est sinu falso: & ceruaria
locus finis gallie.

PYRENEVS primo hinc in britannicum
procurrit oceanum: tum inter terras fronte co-
uersus Hispaniam irrumpt: & minore eius
parte ad dexteram exclusa trahit perpetua la-
tera continuus per omnem donec prouinciam

Leucata. Salsule

Thelis. Thicis.
Ruscino

Portus ueneris
Ceruaria

Pyteneus

Hispania	longo limite immisus in ea littora: que occidenti sunt aduersa/ perueniat. Ipsa hispania : nisi qua gallias tangit/ pelago undiq; incincta est: ubi illis adheret: maxime angusta paulatim se in nostrū & oceanum mare extendit : magis magisq; latior ad occidentem abit: ac fit ibi latissima.uiris.equis.fetro.plumbo.ere. argento auroq; & tam abundans:& adeo fertilis ut sicubi ob penuriam aquarium effœta & sui dissimilis est: linum tamen aut spartum alat. Tribus autem est distincta nominibus. parsq; eius Terraconensis. pars Betica. pars Lusitania uocatur. Terraconensis altero capite gallias.altero beticā Lusitanīāq; contingens/mari latera obiicit nostro. qua metidiem.qua septentrionē spectat oceano. illas fluuius Anas separat.& ideo betica maria utraq; prospicit : ad occidentem atlanticum. ad meridiem nostrum. Lusitania oceano tantūmodo obiecta est: sed latere ad septentriones: fronte ad occasū. Vrbiū de mediterraneis in terraconensi clarissime fuetunt Pallantia & Numantia : nūc est Cesar Augusta. In Lusitania Emerita. In betica Astagi.Ispalis.Corduba. At si littoralis legas/ aceruaria proxima est rupes: que in altū pyreneū extudit: Dein thicis flumen ad
Laus Hispanie	
Hispanie in tres pates diuisio.	
Terraconensis	
Anas fluuius	
Betica	
Lusitania	
Pallantia	
Numantia	
Emerita	
Corduba	

Rhodam, clodianū ad Emporia. Tum mons
Iouis cuius parti occidenti aduersam eminen-
tiā cautium: quę inter exigua spatię: ut gra-
du subinde consurgunt: scalas Annibalis ap-
pellant. Inde ad tarraconē parua sunt oppida
Blandeluro, betullo, barchino. Subur, Tholo-
bi, parua flumina, Betullo. Iuxta Iouis montē
Rubrica: tum in Barchinonis littore inter su-
bur & Tholobin maius taraxo. Vrbs est ī his
oris maritimarū opulentissima Tulcis. Eam
modicus amnis supet, ingens Iberus deorsum
atttingit. Inde se in terras pelagus insinuat: &
primū magno impetu admissum. mox in du-
os sinus promontorio: quod Ferratiā uocant:
finditur: prior supronensis dicitur: maiorq; ac
magno satis ore pelagus accipiens: & quo ma-
gis penetratur: angustior Sorobin & Duriam
& Sucronem nō magna excipit flumina. Vr-
bes complexus & alias quidē: sed notissimas
Valentiam & Saguntum illam fide & erum-
nis inclytam. sequens ilicitanus Alonem ha-
bet: & lucentiā: & unde ei nomen est ilicen.
Hic iam terre magis in altū eunt: latiotemq;
q; fuerat Hispaniam faciunt. uerū ab ijs: quę
dicta sunt: ad principia betice pr̄eter Caithba-
ginem: quā dux poenorū Asdrubal condidit:

Mons Louis

Scale Annibalis

Hispanię oppida

Rubrica fluuius

Taraxo fluuius

Tulcis

Iberus

Ferraria promon-
torium.

Dutias

Valentia

Saguntus

Caithago hispanie.

Asdrubal

nihil referendū est. In illis oris ignobilia sunt
oppida: & quorum mentio tantū ad ordinem
pertinet: Virgi in sinū quem Virgitanū uo-
cant. Extra Aderas uelox. menobia. Malacha.
Cisal. Dubal. acípiro. Berbesul. Aperit dein
de angustissimū pelagus: & proxima inter se
Europe: atq; africę littora montes efficiunt: ut
initio diximus: columnę herculis abyla: & cal
pes: uterq; quidem sed calpes magis & pene
totus in mare prominens. Is mirū in modum
cōcauus. Ab ea parte qua spectat occasū: me-
dium fere latus aperit: atq; inde ingressus to-
tus admodum perius prope quantum patet
sinus: & specus ultra est: In eoq; tartheia : ut
quidā putant: aliquando tarthesos: & quam
transuecti ex africa phœnices habitant : atq;
unde nos sumus: cingenteratum. mellana: &
bello & besipho usq; ad Iunonis promontori-
um otam freti occupat. Illud iam in occiden-
tem & oceanum obliquo iugo excurrens: atq;
ei quod in africā ampelusiam esse dixeramus
aduersum/ qua nostra maria sunt/ finit Euro-
pen. Gades insula que egressis fretum obuia
est: admonet ante reliquas dicere: q; in oceani
littorra terrarūq; circuitum : ut initio promi-
simus: oratio excedat. Paucę sunt in meotide

Obscura oppida

Columnę Hercu-
lis.

Tarthesos

Melle patria

Gades insula

De insulis

(Inde enim uidetur cōmodissimū incipere)
nēq; omnes tamen incolunt. nam nec pabu-
la quidē large ferunt. Hac re habitantibus ca-
ro magnorū piscium sole siccata & in pulue-
rem usq; contusa p farre est. Paucę & in pon-
to. leuce borystenis ostio obiecta parua admo-
dum. & q; ibi achilles situs est: achillea cognō-
mine. nō longe acollisaria: que Marti sacrata:
ut fabulis traditur: tulit aues cum summa cla-
de aduenientium pennas quasi tela iaculatas.
Sex sūt inter istri ostia. Ex ijs Peuce notissima
& maxima. Cymas mariandynorum finibus
proxima urbem habet: quā quia bithyni inco-
lunt. bithynida appellant. Cōtra thraciū bos-
phorū due parue: paruoq; distantes spatio: &
aliquando creditę: dictęq; concurrere: & cya-
neę uocantur & symplegades. In proponti-
de tantū proconesos habitatur. extra helles-
pontum earum que asiaticis regionib; adia-
cent clarissime sūt Tenedos sigeis aduersa lit-
toribus. & quo dicentur ordine ad promonto-
rium tauri montis expositę: quas quidam di-
ci putauere Macaron: siue q; fortunati ad mo-
dū celi soliq; sunt: siue q; eas suo suorūq; re-
gno Macar occupauerat. In Troade lesbos. &
in ea quinq; olim oppida antisa. pyra. cresos.

Leuce
Achillea
Acollisaria
Mitū de auibus

Peuce
Cymas

Symplegades
Proconesos

Tenedos

Macaron insule

Macar. Lesbos.

Mitylene Ciraua. Mitylene. In Ionia Chios & Samos.
Chios. Samos. Cos In Caria cos. In Lycia Rhodos. In illis singule
Rhodos sunt ijsdem nominibus urbes. In Rhodo tres
Rhodi urbes quondā erant Lindos. Camiros. Ielysos. que
contra Tauri promontorium importune na-
ūigantibus obiacent Chelidonię nominātur.
Chelidonię
Cypros In sinu quem maximū asia recipit prope mé-
dia cypros ad ortum occasumq; se immittens
recto iugo inter ciliciam Syriaſq; porrigit in-
gens: ut que aliquādo nomen regno ceperit:
Salamis. Paphos & nunc aliquot urbes ferat: quarū clarissime
Venus salāmis & paphos: & quo primū ex mari ue-
nerem egressam accolē affirmāt: palepaphos.
Palepaphos parabos etiam in phœnice est parua: & quan-
Parabos tum patet tota oppidū frequens tamen quia
etiam super aliena tecta sedem ponere licet.
Canopos parua & Canopos Nili ostio: quod canopicū
Canobus uocant: obuia est. Menelai gubernator Cano-
bus ibi forte moriens nomen insule: Illa ostio
Pharos dedit. Pharos Alexandrię nūc ponte coniun-
gitur: olim ut homericō carmine proditū est:
Homerus ab eisdē oris cursu diei totius abducta: & si ita
res fuit: uideti potest coniectantibus in tantū
mutatę causas Nilum pr̄ebuisse: dum limūm
subinde: & pr̄cipue cum exundaret: littori
annectens auget terras spatiūq; augescentiū

in uicina uada promouet. In africa contra maiore syritum cutesletos: contra minoris promontoria meninx: & cercinna. contra carthaginis sinū Tarrichię & egathee romana clade memorabiles. Plures Europe litteribus sunt apposite. In egeo mari prope thraciam Thasos. Imbros. samothrace. Scandile. polyagos. Scyathos. halonesos: & quā aliquando omnibus qui mares erant cefis tantum fœminę tenuis, se dicuntur atho monti Lemnos aduersa. Pagaseus sinus Scyathon prospicit. scinisson amplectitur. Eubœa ad meridiem promontoriū gereston & caphaream. ad septentrionē canum extrudit. & nusq̄ lata duum milium spatium habet ubi arctissima est: ceterum longa totiq̄ boetię apposita angusto freto distat a litore. Euripon vocant: rapidum mare & alterno cursu septies dige: ac septies nocte fluctibus inuicem uersis: adeo ī modice fluens: ut uentos etiā ac plena uentis nauigia frustret. Aliquot in ea sunt oppida Styra. Eretria. piranesos. cechalia. uerū opulentissime Carystos & chalcis. In attide helene est nota stupro helene. & salamis excidio classis persicę notior. circa peloponneson etiā nūc in egeo phitiusa & eginga epidaurico littori proxima. Troezenio

Africe insule

Aegei insule

Lemnos

Pagaseus sinus

Eubœa

Euripos

Eubœe oppida

Helene insula

Salamis

Aegina.

Calauria
Demosthenes
Cythera
Ionij insule

Ithaca
Echinades
Plotę. Strophades.
Leucadia
Corcyra

Sporades unde.

Cyclades unde.

Crete

Europa. Ariadne.
Minotaurus

Iouis sepulchrū

calauria inter ignobiles alias leto Demosthe-
nis nobilis. In myrthoo cythera contra maleā
emissa; & Tegea. Nissa contra acritā. In Ionio
prostirria. Cephalonia. Neritos. Same. Za-
cynthos. Dulichiū. & inter nō ignobiles ulys-
sis nomine Ithaca maxime illustris. In Epiro
Echinades. & olim Plotę nūc Strophades. cō-
tra ambraciū sinū Leucadia. & uicina adriaco
mari Corcyra. hę thracū graiorūq; terris ob-
iacent. at interius nelos. olearos. eginga. cothon
Ios. Thera. Gyaros. Iporis. Dionyssa. Cianos.
Chalcis. Icaria. Pinaria. Nisyros. Lebynthos.
calydne. afine. hę quia dispersę sūt Sporades.
Ab eis Cicinos. hípanos. Siphnos. Seriphos.
Henea. Paros. Syros. Tenos. Mycon. Naxos.
delos. andros: quia i orbē iacent Cyclades di-
ctę sūt. Super eas iam in medio mari ingens
& centū quondā urbibus habitata Crete / ad
orientem promontoriū Samoniū: ad occiden-
tem criu metopon immittit: nisi maior esset:
Cypro similis. multis famigerata fabulis. ad-
uentu Europe. pasiphaes & Ariadne amor-
bus. Minotaui feritate fatoq;. Dędali operi-
bus & fuga. tum statione atq; morte: maxime
tamen eo q ibi sepulti Iouis pene clarū uesti-
gium sepulchrū: cui nomen eius insculptum

esse accolē ostendūt. Vrbīū notissimē Gnos-
fos. Gortyna. Lyctos. Lycastos. olopixos. phē
stos. cydon. Camoracusa. dyctina. Inter colles
q̄ ibi nutritum Iouem accepimus; fama Idei
montis excellit. Iuxta est asticla. Naumachos
çephyre. grise. caudos; & quas musagorus nu-
mero tres uno tamē uocabulo appellant: atq̄
unde carpathio mari cognomē est carpathos.
In adria asporos. dicedalos. absyrtis. Issa. Tica-
na. Hydtia. phlecirides. nigra corcira. Linga-
riū. Diomedia. Aestria. afine. atq̄ ut Alexan-
drię ita Brundusio adiacens Pharos.

SICILIA: ut ferunt aliquando continens: &
agro brutio annexa. post freto maris siculi ab-
scissa est. Id angustum & anceps alterno cur-
su modo in tuscum. modo in Ionium pelagus
perfluit. atrox. seuū & scyllę charybdisq; se-
uis nominibus inclytū. Scylla saxum est: cha-
rybdis mare. utrumq; noxiū appulsis. Ipsa in-
gens & tribus promontorijs i diuersa procur-
rens grecę litterę imaginem: que delta dicit: :
efficit. Pachynū uocat: quod greciam spectat.
Lilybēum quod in africam. Pelorum quod in
Italiā uergens scyllę aduetsum est. causa no-
minis Pelorus gubernator ab Annibale ibidē
cōditus: quem idem uir profugus ex africa ac-

Crete urbes

Mons Ideus

Carpathos

Adrię insule

Sicilia

Scylla

Charybdis

Tria Sicilię pto-
montoria.

Pelorus. Annibal.

Sicilię urbes
Arethusā
Alpheus

Agragas
Hybla
Aetna. Eryx.

Imera

Calypso

per ea loca Syriā petens: quia procul intuen-
ti uidebantur continua esse littoralē & nō per-
uum pelagus/proditum se arbitratus occide-
rat. Ab eo ad pachynū ora quę extenditur Io-
nium mare attingens hęc fuit illustria Messa-
nam. Taurominiū.Catinam.Megarida.Syra-
cusas & in ijs mirabilē arethusam. fons est in
quo uisunt iacta in alpheum annem: ut dixi-
mus: peloponnesiaco littori infusū. unde ille
creditur non se consociare pelago: sed subter
maria terrasq; depressoſ ſuc agere alueū: atq;
hic ſe rursus extollere. Inter pachynū & lily-
bęū & agragas eſt. & heraclea & therme. In-
ter lilybęū & pelorida Panormus & Imera.
Interius uero Leontini & centuripinū & hy-
bla: alieq; complures. Famā habet ob Cereris
templū etna pręcipua montiū. Eryx maxime
memorat ob delubrū ueneris ab Aenea con-
ditū. & etna quę cyclopas olim tulit: nūc affi-
duis ignibus flagrat. De amnib; Imera refe-
rendus: quia ī media admodū ortus in diuer-
ſa decurrit: ſcindensq; eam utrinq; alio ore in
libycū alio in tuſcum mare deuenit. Circa Si-
ciliam ī ſiculo freto eſt Aege: quam Calypſo
habitasse dicitur. Africā uetus caulos.meli-
ta.cosura.Propius Italiā galaça. & illę ſeptem:

quas eoli appellant osteodes. Lipara. heratea. Aeolie septem
didyma. phoenicussa. ericussa. Aetna ppetuo
flagrat igne. hiera & strongyle & pithecuſſa.
Leucothea eñaria. Sidonia. capreæ. prochyta.
Pontie. Pandatoria. Sinonia. Parmaria Italico
lateri citra tyberina hostia iacent. Ultra ali-
quot sunt paruę dianum. Iginium. carbania.
urgo. Ilua. caparia. Due grandiſſimae fretoꝝ diui-
ſe ethrusco: quaꝝ corsica littori propior inter
latera tenuis & longa preterq; ubi aperta: &
mariæ coloniæ sunt. A barbaris colitur Sar-
dinia africū pelagus attingens: nifī q; in occi-
dentem q; in orientem augustius ſpectat: par
& quadrata undiq; & nusq; nō aliquanto ſpa-
tiosior: q; ubi longiſſima eſt corsica. Ceterum
fertilis & ſoli q; celi melioris: atq; ut fecunda
ita pene pestilens. In ea antiquiſſimi populo-
rum ſunt Ilienes. Vrbiū antiquiſſime Cala-
ris: & fulci. At in gallia quas referre cōueniat
ſole ſunt Stœchades ab ora ligurū ad Massili-
am uſq; diſperſe. Baleares in hispania contra
tarragonenſia littora ſite nō longe inter ſe di-
ſtant. & ex ſpatio ſui cognominibus acceptis
maiores minoresq; perhibent. Castella ſunt
in minoribus Samo & Mago. In maioribus
parma; & polentia coloniæ. Ebusos e regione

Corsica

Sardinia

Stœchades

Baleares

Ebusos

promontorij: quod in supronensi sinu Ferrariam uocant: eodem nomine urbē habet: frumentis tantum nō fecunda. ad alia largior: & omniū animalium: quę nocent: adeo experts: ut nec ea quidē quę de agrestibus mitia sunt: aut generet: aut si inuecta sūt sustineat. Contra est Colubraria cuius meminisse succurrit: q̄ cum scateat multo ac malefico genere serpentū & sit ideo inhabitabilis: tamen ingressis eam intra id spatium: quod Ebusitanā humo circumsignauerunt: sine pernicie & tutu est ijsdem illis serpentibus: qui solent obuios appetere: aspectū eius pulueris aliudue quod uerius procul & cum pauore fugientibus.

Pomponij Melle cosmographi liber tertius.

Icta est ora nostri maris. dicitur insulę quas amplectitur. restat ille circuitus: quem ut initio diximus: cingit oceanus ingens & infinitū pelagus & magnis estibus concitum (ita enim motus eius appellant) modo inundat campos. modo late nudat ac refugit. nunc alias aliquosq; inuicem/ neq; alternis accessibus nunc in hos: nunc in illos impetu uersum: sed ubi in omnia littora; quis diuersa sint terrarum insularumq; ex medio

Colubraria

Ebusitanę terre
uis miranda.

Oceanus

Aestus

pariter effusū est: Rursus ab illis colligitur. in
mediū & in semetipsum redit. tanta ui sem/
per immissum: ut uasta etiā flumina retroagat:
& aut terrestria deprehendat animalia: aut
marina destituat. neq; adhuc satis cognitū est
an helitu ne suo id mundus efficiat: retractāq;
cum spiritu regerat undā undiq;: si ut doctio/
ribus placet: unum animal est: an sint depres/
si aliqui specus: quo reciproca maria residant:
atq; unde se rursus exuberantia attollant: an
luna causas tantis meatibus prēbeat. Ad ortus
ceite eius occasusq; uariant: neq; eodē assidue
tempore: sed ut illa surgit ac demergit: ita re/
cedere atq; aduentare cōperimus. hic egre/
sos sequētesq; ea: quę exeuntibus dextra sunt:
ęquor atlanticū & ora bętice frontis excipit:
que nisi q; semel iterumq; paululum i semet
abducitur: usq; ad fluuium anam pene recta
est. Turduli & bastuli habitant. In proximo
sinu portus est: quē gaditanū: & lucus quem
oleastrum appellant. Tum castellum Ebora
in littore. & procul a littore asta colonia. extra
Iunonis ara templumq; est. In ipso mari mo/
numentum Geryonis scopulo magis q; in/
sulę impositum. Bętis ex terraconensi regio/
ne demissus per hanc fere medium diu: sicut

Varię de oceanī
ęstu opiniones.

Anas fluuius
Turduli. Bastuli.
Gaditanus portus.
Ebora castellum.
Asta colonia

Bętis

nascat: uno amne decurrit. post ubi non longe
a mari grande lacum facit: quasi ex uno fonte
geminus exoritur: quantusque simplici alveo ue-
nerat: tantus singulis effluit. Tum sinus alter
usque ad finem prouincie inflectitur: eumque parua
oppida ollitingi. onolapa contingunt. At Lusi-
tania trans anam qua mare atlanticum spectat:
primum ingenti impetu in altum abit: dein-
de resistit: ac se magis etiam quam betica abdu-
cit. qua prominet bis in semet recepto mari:
in tria promontoria dispergit. Anque proximum
quia lata sede procurreret paulatim se ac sua la-
tera fastigiat: cuneus ager dicitur. sequens sa-
crum uocatur. magnus quod ulterius est. In Cu-
neio sunt Mirtilibalio. ossonoba. In sacro lato-
brigal & portus Annibalis. In magno ebora.
Sinus intersunt: & est in proximo Salacia. In
altero ulyssipo. & tagi ostium amnis aurum gem-
masque generantis. Ab ijs promontorijs ad illam
partem: que recessit: ingens flexus aperitur.
In eoque sunt Turauli ueteres: turdulorumque
oppida. amnes autem in mediis fere Munda
ultimi promontorij latus effluens: & radices
eiusdem abluens Durius. frons illa aliquādiu
rectam ripam habet: deinde modico flexu ac-
cepto mox paulum eminet: tum reducta itetur

Lusitania

Tria lusitanie
promontoria.

Cuneus

Sacrum. Magnus.

Tagus

Munda fluuius

Durius

iterumqe recta margine iacens ad promonto-
rium: quod celticum uocamus: extenditur. to-
tam celtici colunt: sed a durio ad flexu groni.
fluuntqe per eos Auocelandus. Nebis. Mini-
us & cui obliuionis cognomen est Limia. fle-
xus ipse Lambriacam urbem amplexus reci-
cipit fluuios. Leros & illam partem: que promi-
net: presamarchi habitant: perqe eos Tama-
ris & sars flumina non longe orta decurrunt.
Tamaris secundum Ebora pontum. Sars iuxta
turrem Augusti titulo memorabilem. cetera
super Tamarici nerijqe incolunt in eo tractu
ultimi. Hactenus enim ad occidentem uersa
littora pertinent: deinde ad septentriones to-
to latere terra conuertitur. a celtico promon-
torio ad scythicu usqe perpetua eius ota: nisi
ubi modici recessus ac parua promotoria sunt.
ad cantabros pene recta est. In ea primu arta-
bri sunt. & Ianasum celtice gentis. deinde astu-
res. In artabros sinus ore angusto admixtum
mare: non angusto ambitu excipiens adrobis-
cum urbem & quattuor amnium ostia incin-
git. duo etiam inter accolentis ignobilia sunt.
per alia Ducamaris exit in libyca. In asturum
littore noeta est oppidum: & tres areg: quas se-
stianas uocant: in peninsula sedent: & sunt

Groni

Limia obliuionis
fluuius.

Leros
Tamaris

Turris Augusti

Artabri
Astures

Ducamaris.
Noeta oppidum.
Sestianae areg.

Cantabri
Varduli

Gallia

augusti nomine sacre: illustrantq; terras ante ignobiles. at ab eo flumine: quod saliā uocat: incipiūt ore paulatim recedere: & latē adhuc hispaniē magis magisq; spatio cōtrahere: usq; adeo semet & terras angustantibus: ut earum rerum spatiū inter duo maria dimidio minus sit: qua Galliam tangunt: q; ubi ad occidentem littus exporrigunt. Tractum Cantabri & uarduli tenent. Cantabrorum aliquot populi amnesq; sunt: sed quorum nomina nostro ore concipi nequeāt Pereundi. & salenos. sauriū. Per auriginos & orgenomes quosdā nasa descendit: & deuales tritonobelunte cingit: & detum. aturia sonans. Sauso. & magrada. Varduli una gens hinc ad pyrenei iugi promontorium pertinens claudit hispanias. Sequitur galliē latus alterū: cuius ora primo nibil progressa in altum: mox tantundem pene in pelagus excedens quantū retro hispania abscesserat: cantabricis fit aduersa terris: & grandi circuitu afflexa ad occidentem littus aduertit. Tunc ad septentriones conuersa iterum longo rectoq; tractu ad ripas rheni amnis expanditur. Terra est frumenti precipue & pabuli ferax & amœna lucis īmanibus. quicquid ex satis frigoris impatiens est: ager nec ubiq; alit:

& noxio genere animalium minime frequens.
Gentes superbe, superstitione, aliquando etiam
immanes adeo: ut hominem optimam & gratis
simam diis uictimam crederent. manent ueli-
gia ueritatis iam abolite: atque ut ab ultimis ce-
dibus temperat: ita nihilominus ubi deuotas
altaribus admouere delibant. habent tamen
& facundiā suam: magistrosque sapientiē dryu-
das. Hi terren mundique magnitudinem & for-
mam. motus celi & siderum ac quid dij uelint:
scire profitentur. docent multa nobilissimos
gentis clam & diu uicenit annis in specu aut
in abditis saltibus. unū ex ijs que precipiunt:
in uulgas effluxit: uidelicet ut forent ad bella
meliores: eternas esse animas uitamque alteram
ad manes. itaque cum mortuos cremant ac de-
fodiunt: apta uiuentibus olim negotiorum ra-
tio etiam & exactio crediti deferebatur ad in-
fersos: erantque qui se in rogos suorum uelut una
uicturi libenter imitterent. Regio quam inco-
lunt omnis comata gallia. Populorum tria sum-
ma nomina sunt: terminaturque fluuijs ingen-
tibus. nam a pyreneo ad garumnā aquitania.
ab eo ad sequanam celte. inde ad rhēnum perti-
nent Belge. Aquitanorum clarissimi sunt ausci
Celtarum hedui. Belgarum treueri. Vrbesque

Gallorum mores.

Dryude

Comata gallia
Gallie diuisio

Gallie urbes opulentissime in treueris augusta. In heduis
lentissime. In auscis helumberrum. Ga-
rumna ex pyreneo monte delapsus nisi cum
hyberno imbre aut solutis niuibus intumuit :
diu uadosus & uix nauigabilis fertur. At ubi
obuius oceanii exstantis accessibus adauctus
est : ijsdemque retro remeantibus suas illiusque
aquas agit: aliquantum plenior & quanto magis
procedit: eo latior fit. ad postremum magni fre-
ti similis nec maiora tantum nauigia tolerat :
uerum etiam more pelagi sequentis exurgens ia-
ctat nauigantes atrociter utique: si alio uentus
alio unda precipitat. In eo est insula Antros
nomine: quam pendere & attolli aquis incre-
scentibus ideo incole existimant: quia cum ui-
deatur editior aquis obiacet: ubi se fluctus im-
pleuit illam operit: nec ut prius tantum ambit:
& que ea quibus ante ripas: collesque ne cerneretur
obstiterant: tunc uelut ex loco superiore per-
spicua sunt. A Garumna exitu latus illud in-
cipit terre procurrentis in pelagus: & ora can-
tabricis aduersa littoribus alijs populis media
eius habitantibus ab santonis ad osismos usque
deflexa. Ab illis enim iterum ad septentriones
frons littorum respicit: pertinetque ad ultimos
gallicarum gentium Morinos: nec portu: quem

Antros

Morini

gesoticiacū uocāt: quicq̄ habent notiū. Rhenus ab alpībus decidens prope a capite duos lacus efficit uenetū & acromū. mox diu solidus: & certo alueo lapsus haud procul a mari huc & illuc dispergitur: sed ad sinistrū amnis etiam tum & donec effluat Rhenus ad dexteram primo angustus & sui similis. post ripis longe ac late recendentibus iam non amnis sed ingens lacus ubi campos impleuit fleuo dicit: eiusdemq̄ nominis insulam amplexus fit iterū arctior: iterūq̄ fluuius emittitur.

Rhenus

GERMANIA hinc tripis eius usq; ad alpes. a meridie ipsis alpībus. ab oriente sarmaticarū confinio gentiū. qua septentrionem spectat: oceanico littore obducta est. Qui habitāt immanes sunt animis atq; corporibus: & ad insitam feritatem uaste utraq; exercent bellando animos/ corpora ad cōsuetudines laborū maxime. frigora nudi agunt: anteq; puberes sint. & longissima apud eos pueritia est. uiri sagis uelantur aut libris arborum. q̄uis seu hyeme nandi nō patientia tantū illis/ studium etiam est. bella cum finitimis gerunt. causas eorum ex libidine accet sunt: neq; imperitandi prolatandiq; que possident. Nam ne illa quidē enī colunt: sed ut circa ipsos que iacent uasta

Germania

Germanoq; mores

sint. Ius in uiribus habent adeo: ut ne latrocinijs quidem pudeat: tantum hospitibus boni. mitesq; supplicibus. uictu ita asperi incultiq; ut cruda etiā carne uestant̄. aut recenti aut cū rigentem in ipsis pecudū ferarūq; corijs manib; pedibusq; subigendo renouarūt. Terra ipsa multis impedita fluminibus. multis motibus aspera & magna ex parte syluis ac paludibus inuia. Paludū Sueſia. Mesia. & melsia- gū maximē. Syluarū hercynia & aliquot sūt: quę nomen habent; sed illa dierum sexaginta iter occupās ut maior alijs ita & notior. Montium altissimi Taunus & Rhetico; nisi quorū nomina uix est eloqui ore romano. Amniū i alias gētes exeuntiū Danubius & Rhodanus. In Rhenū mœuſ & lupia. In oceanū amisius visurgis & albis clarissimi. Super albin codanū ingens ſinus magnis paruifq; insulis refertus est. Acre mare quod gremio littorum accipitur: nuſq; late patet nec uſq; mari ſimile: ueq; aquis paſſim interfluentibus: ac ſepe transgressis uagū atq; diuſuſ facie amniū ſpargit. qua littora attingit ripis contentū insularum nō longe distantib; & ubiq; pene tantundē: ut angustū & par freto curuansq; subinde ſe longo ſuperclilio in flexū eſt. In eo ſunt imbr

Hercynia ſylua

Taunus

Danubius

Rhodanus

Amisius fluuius

Albis

& teutoni. ultra ultimi germanie hermones. Teutoni
Sarmatia intus q̄ ad mare latior. ab ijs que se- Sarmatia
quūt insula amne discreta. qua retro abit usq; ad Istrum flumen īmittit. gens habitu armisq; patthicē proxima: uerū ut celi asperioris/ ita ingenij. nō se urbibus tenent/ & ne statis qui- dem sedibus. ut inuitauere pabula. ut cedens & sequens hostis exigit/ ita res opesq; secum trahens sēmper castra habitat bellatrix. libera indomita. & usq; eo īmanis atq; atrox: ut fœ- minē etiam cum uiris bella ineant: atq; ut ha- biles sint: natis statim dextra aduritur māma. Inde expedita ī iectus manus/ que exeritur. ui- rile fit pectus. arcus tendere. equitare. uenari puellaria pensa sunt. ferire hostem adulterū stipendiū est: adeo ut non percussisse pro fla- gitio habeatur. sitq; eis poenē uirginitas. Inde asie cōfinia. nisi ubi perpetue hyemes sedent & intolerabilis rigor: scythici populi incolūt fere omnes etiam in unū Belge appellati. In asiatico littore primi hyperborei super aqui- lonem Rhipheosq; montes sub ipso siderum cardine iacent: ubi sol non quotidie ut nobis: sed primū uetno equinoctio exortus autum- nali demū occidit. & ideo sex mensibus dies: & totidē alijs nox usq; continua est. Terra an- gusta. aprica. per se fertilis. cultores iustissimi:

Hyperborei

& diutius/ q̄ ulli mortaliū/ & beatius uiuunt:
Quippe festo semper ocio leti. non bella no-
uere. non iurgia. sacris operati maxime a pol-
linis: quorū primitias delon misisse initio per
uirgines suas: deinde p̄ populos subinde tra-
dentes ulterioribus: morem q̄ eū diu & donec
uitio gentiū temperatus est: seruasse referun-
tur. habitant lucos sylvasq;. & ubi eos uiuendi
satietas magisq̄ tediū cepit: hilares redimiti
sertis semetipsī in pelagus ex certa rupe pre-
cipiti dant. Id eis funus eximiū est. Mare cas-
pium ut angusto/ ita longo etiā freto primum
terras quasi fluuius irrūpit: atq; ubi recto al-
ueo influxit: in tres sinus diffunditur contra
os ipsum in hyrcanum. ad sinistram i scythbi-
cum. ad dexterā in eum quem proprie & to-
tius nominis caspium appellant. omne atrox.
sequum. sine portibus. procellis undiq; exposi-
tum/ ac belluis magis q̄ cetera refertū: & ideo
minus nauigabile. ad introeuntium dextram
scytha nomades freti littoribus insidēt. Intus
sunt ad caspium sinū caspij & amazones: sed
quas sauromatidas appellant. ad hyrcanū Al-
bani & Molchi. & hyrcani. In scythico amer-
di & pestici. etiam ad fretū debrices. Multi in
eo sinu magni paruicq; amnes fluunt: sed qui
famā habent ex certaunis montibus uno alueo

Hyperboreorum
mores.

Caspium mare

Scytha nomades.
Caspij. Amazones

Albani

descendit duobus exit in caspium araxes tau-
ri latere demissus. quoad campos armenie se-
cat: labit placidus & silens/ neq; in utram par-
tem eat: q;q intuearis/ manifestus. cū in aspe-
riora deuenit hinc atq; illinc rupibus pressus:
& quāto angustior/ tanto magis pernix. fran-
git se subinde ad opposita cautum atq; ob id
ingenti cū murmure sonansq; deuoluit adeo
citus: ut qua ex prēcipiti casurus est: in sub-
iecta non declinet statim undā: sed ultra q; ca-
nalem habet/ uehat plus iugeric spatio sub-
limis: & aquis pendentibus semetipsum sine
aluelo ferens. deinde ubi incuruus arcuatoq;
amne descendit: fit tranquillus iterumq; per
campos tacitus & uix fluens. In id littus elabit
cyrus & cambyses ex radicibus corsici montis
uicinis editi: & in diuersa abeunt perq; hiber-
ras & hyrcanos diu & multum distantib; al-
ueis defluunt. post nō longe a mari eodē lacu
accepti in hyrcanū sinū uno ore perueniunt.
Laxartes & oxos per deseita scythiq; ex surdi-
anorū regionib; in scythicū exeunt. ille suo
fonte grandis. hic incursu aliorum grandior
& aliquandiu ad occasū ab oriente occurrens
iuxta dacas primum inflextitut/ cursuq; ad se-
ptentrionem conuerso inter amardos & pesi-
casos apetitur. Sylue alia quoq; dira animalia

Araxes

Cyrus. Cambyses.

Laxartes. Oxos.

Tigres

uerum & tigres ferunt utiq̄ hircanię ſequum
ferarum genus & uſq; eo pernix: ut illis lon-
ge quoq; progressum equitem conſequi: nec
tantū ſemel: ſed aliquotiens etiam: curſu un-
de cœperit: ſubinde repetito: ſolitum & facile
ſit. Cauſa ex eo eſt: q; ubi ille interceptos earū
catulos citus cœpit auehere: & rabiem appro-
pinquantiuſ fruſtraturus: aſtu unum de pluri-
bus omittit. he proiectum accipiunt: & ad cu-
bilia ſua referūt: rurſumq; & ſepiuſ remeant
atq; idem efficiunt: donec ad frequentiora q;
adire audeant: profugus raptor euadāt. Ulta
caspiuſ ſinu quidnam eſſet: ambiguu aliquan-
diu fuit. Idem ne oceanus an tellus infesta fri-
goribus ſine ambitu: ac ſine fine proiecta. ſed
preter physicos homerumq;: qui uniuerſum
orbē mari circūfum eſſe dixerunt: Cornelius
nepoſ: ut recentior auctoritate: ſic certior.
teſtem autem rei. Q. Metellū celerem adiicit:
eumq; ita rettuliffe cōmemorat. Cum Gallijs
proconsul p̄eſſet: indos quoſdā a rege boio-
rum dono ſibi datos: unde in eas terras deue-
niſſent requirendo: cognoſſe ui tempeſtatū
ex indicis e quorib⁹ abreptos emenſoſq;: que
intererant: tandem i germanię littora exiſſe.
Reſtā ergo pelagus. ſed reliqua lateris eius-
dem affiduo gelu durant: & ideo deſerta ſunt.

Homerus

Physici

Cornelius nepoſ.

Q. Metellus Celer

His oris quas angulo betice adhucusq; per-
strinximus multe ignobiles insulæ & sine no-
minibus etiā adiacent: sed earū: quas p̄t̄erire
non libeat: gades fretum attingit eaq; a conti-
nenti angusto spatio & ueluti flumine abscis-
sa. qua terris propior est pene rectam ripam
agit. qua oceanū spectat duobus promonto-
rijs euecta in altum medium littus abducit. &
fert in altero cornu eiusdem nominis urbem
opulentā. in altero templū egyptij Herculis
cōditoribus. religione. uetus state. opibus illu-
stre. Tyrij condidere. cur sanctū sit ossa eius
ibi sita efficiunt. annorū quis manet ab iliaca
tempestate principia sūt. opes tempus aluit.
In Lusitania erythia: quam geryone habitatā
accepimus: alięq; sine certis nominibus adeo
agri fertiles: ut cum semel sata frumenta sīnt:
subinde recidiuis seminibus segetē nouanti-
bus septē minime inter plures etiā messes fe-
rant. In celticis aliquot sunt: quas quia plum-
bo abundant uno omnes nomine cassiterides
appellant. Sena in britannico mari ossīmīcīs
aduersa littoribus gallici numinis oraculo in-
signis est: cuius antīstites perpetua uirginita-
te sanctę numero nouem esse tradunt. Galli-
cenas uocant: putantq; ingenij singularibus

Gades

Herculis templū

Erythia Geryonis.

Mira agrorū fer-
tilitas

Cassiterides unde.
Sena

Gallicenę anti-
stites.

preditas : maria ac uentos concitare carminibus: Seqꝫ in quę uelint animalia uertere. sanare: quę apud alios insanabilia sunt. scire uentura & predicare. sed nō nisi dedita nauigantibus / & in id tantū: ut se cōsulerēt profectis.
BRITANNIA qualis sit: qualesqꝫ progeneret: mox certiora & magis explorata dicentur. Quippe tam diu clausam aperit ecce principum maximus nec indomitarum modo ante se uerū ignotarū quoqꝫ gentium uictor/priarum rerū fidem ut bello affectauit ita triumpho declaraturus portat: Ceterū/ut adhuc habuimus: inter septentrionē occidentemqꝫ proiecta grandi angulo rheni ostia prospicit. deinde obliqua retro latera abstrahit. altero galliam. altero germaniam spectans. tum turfus perpetua margine directi littoris ab tergore abducta/iterū se in diuersos angulos cu-neat triquetra & Sicilię maxime similis. plana. ingens. fecunda/uerū ijs que pecora: q̄ homines benignius alant. Fert nemora. saltus ac pregrandia flumina alternis motibus modo in pelagus/ modo retro fluentia: & quedam gēmas margaritasqꝫ generantia. Fert populos regesqꝫ populorū: sed sunt inculti omnes: atqꝫ ut longius a cōtinenti absunt: ita aliarū opum

Britannia

Britannorū mores

ignari magis. tantum pecore ac finibus dites.
incertum ob decorum: an quid aliud ulro cor
pora infecti. Causas autē & bella contrahunt:
ac sic frequenter inuicem infestant: maxime
imperitandi cupidine studioq; ea prolatandi:
que possident. Dimicant non equitatu modo
aut pedite: uerum & bigis & curribus gallice
armati. Couinos uocāt: quorū falcatis axib; bus
utuntur. Super britanniam Iuuerna est: pene
par spatio: Sed utrinq; equalis. tractu littorū
oblonga. celi ad maturāda semina iniqui. ue-
rum adeo luxuriosa herbis nō lētis modo: sed
etiam dulcibus: ut se exigua parte diei pecora
impleant: & nisi pabulo prohibeant: diutius
paſta dissiliant. Cultores eius inconditi sūt &
omniū uittutū ignari q; alię gentes: aliquate-
nus tamē gnari. pietatis admodum expertes.
Triginta sūt orchades angustis inter se ductę
spatijs. Septem hemodes contra germaniam
uectę in illo sinu: quem codanū diximus. Ex
ijs Codanonia quam adhuc Teutoni tenent:
& ut fecunditate alias: ita magnitudine ante
stat. Quę Sarmatis aduersa sunt ob alternos
accessus recursusq; pelagi & quot spatia quis
distant: modo operiuntur undis: modo nuda
sūt. alias insulę uident: alias una & continens

Picti britanni

Couini
Iuuerna

Orchades
Hemodes

Codanonia

Hippopodes
Satmali

terra. In his esse ceneas: qui ouis auium palustrium: & auenis tantum alantur. esse equinis pedibus hippopodas: & Satmalos quibus magnę aures & ad ambiendū corpus omne patule: nudis alioquin prouecti sūt preterq; quod fabulis traditur auctores etiam quos sequi nō pigeat inuenio. Tile belgarū littori apposita est graijs & nostris celebrata carminibus. In ea q; sol longe occasurus exurgit breues utiq; noctes sunt: sed per hyemē sicut alibi obscuræ. estate lucide: q; per id tempus iam se altius euehens: q;q ipse non cernatur: uicino tamen splendore proxime illustrat. per solsticiū uero nulle: q; tum iam manifestior non fulgore modo: sed sui quoq; partē maximā ostentat. Talge in caspio mari sine cultu seūtilis: omni fruge ac fructibus abundans. Sed uicini populi que gignunt attingere nefas: & pro sacrilegio habent dijs parata existimantes dijsq; seruanda. aliquot & illis oris: quas desertas diximus: eque deserte adiacent: quas sine pprijs nominibus scythicas uocat. Ab ijs in eorū recursus infle&titur inq; oram terre spectantis orientem pertinet. hęc a scytico promontorio apposita primū omnis que est in uia deinde ob imanitatem habitantiū inculta. Scythe sūt

Talge

Scythice insule

androphage & Sage distincti regione : quia
feris scatet: inhabitabili. uasta deinde iterum
loca belluę infestant: usq; ad montē mari im-
minentē nomine thabim. Longe ab eo Tau-
rus attollitur. Seres intersunt genus plenum
iusticie & commercio: q; rebus in solitudine
relictis absens peragit.

Taurus
Seres

NOTISSIMA India non eoo tantū apposita
pelago: sed & ei quod ad meridiem spectans
indicum diximus:& hinc tauri iugis. ab occi-
dente inde finita/ tantū spatiū littoris occupat
quantū p sexaginta dies noctesq; uelificanti-
bus cursus est. Ita multū a nostris abducta re-
gionibus:ut ī aliqua parte eius neuter septen-
trio appareat: aliterq; q; in alijs oris umbre re-
rum ad meridiē iacent: Ceterū fertilis:& ua-
rio genere hominū aliorūq; animaliū scatet.
Alit formicas non minus maximas canibus:
quas more gryphorū aurū penitus egestū cū
summa pernicie attingentiu custodire cōme-
morant. Immanes & serpentes aliqui: ut ele-
phantes morsu atq; ambitu corporis affiant.
tam pinguis alicubi & tam feracis soli : ut ī ea
mella frondibus defluant. lanas sylue ferant.
at undinum fissa internodia ueluti nauitas bi-
nos & quedā ternos etiam uehant. Cultorum

India

Formice canibus
pares.

Mira Indię ubertas

Indorum mores

habitus moresq; dissimiles. Lino alij uestiunt
aut lanis: quas diximus. alij ferarū auiūq; pel-
vibus. pars nudi agunt. pars tantū obscena ue-
lati. alij humiles paruiq;. alij ita proceri & cor-
pore ingentes: ut elephantis etiā & ibi maxi-
mis/ sicut nos equis/ facile atq; habiliter utan-
tur. Quidam nullum animal occidere. nulla
carne uesci optimum existimant. Quosdam
tantum pisces alunt. quidā proximi parentes
prius q; annis aut egritudine in maciem eant:
uelut hostias cedunt: cęsorūq; uisceribus epu-
lari fas & maxime pium est. At ubi senectus
aut morbus incessit: procul a ceteris abeunt:
mortemq; i solitudine nihil anxij expectant.
prudentiores/ eis quibus ars studium sapien-
tię contingit: nō expectant eam: sed ingeren-
do semet ignibus leti & cum gloria arcessunt.
Vrbium quas incolunt: sunt autem plurime:
Nysa est clarissima & maxima. montiū Me-
ros Ioui sacer. famam hinc pręcipuā habent.
in illa genitū. In huius specu liberū arbitrant
esse nutritū. unde gręcis auctoribus: ut femo-
ri Iouis insutum dicerent: aut materia inge-
fit: aut error. oras tenent ab Indo ad gangem
Palibotri. a gange ad solida Nysij. ubi magis
q; ubi habitetur: exestuat. atq; gentes. & quo-

Summa ad mortē
alacritas.

Nysa. Metros.

Vbi liber pater
natus nutritusq;

dammodo ethiopes. ab iolide ad cudem recta
sunt littora: timidiq; populi & marinis opibus
affatim dites. Tamos promontoriū est: quod
Taurus attollit collis alterius partis angulus
initiumq; lateris ad meridiē uersi. Ganges &
Indus amnes. ille multis fontibus ī hęmo me-
dię monte cōceptus: simul unū alueum facit:
fit omnium maximus & alicubi latius. quan-
do angustissime fluit/decē milia passuum pa-
tens. in septem ora dispergit. Indus ex monte
caroparnasso exortus & alia quidem flumina
admittit: Sed clarissima copem. agasinū. hy-
daspen: conceptamq; pluribus alueis undam
lato spatio trahit. hinc pene gangē magnitu-
dine exequat. Post ubi aliquot sēpe magnis
flexibus cingit iugum ingens/ iterum rectus
solidusq; descendit: donec ad leuam dextrāq;
se diducens duobus ostijs longe distantibus
exeat. ad Tamū insula est chryse. ad gangem
argyre. altera aut ei soli (ita ueteres tradidere)
altera argentei. atq; ita/ ut maxime uidet: aut
ex re nomen/ aut ex uocabulo fabula est. Ta-
probane aut grandis admodū insula/ aut pri-
ma pars orbis alterius: hyparchus: dicitur: sed
quia habitat nec quisq; circū eam esse tradit̄:
prope uerū est. Contra inde illa ostia sunt: que

Tamos

Ganges

Indus

Hydaspes

Chryse

Argyre

Taprobane

Solis ostia

uocant solis adeo inhabitabilia : ut ingressos
uis circumfusi aeris exanimet cōfestim ; & in-
ter ipsa ostia rara tenet regio ob ęstus intole-
rabiles alicubi cultoribus egens. Inde ad prin-
cipia rubri maris pertinet ipsa inuia : atq; de-
serta. humus cineri magis fit q; pulueri similis
Ideoq; per eam rara : & non grandia flumina
emanant : quorum Tuberonem & Arusacem
notissima accepimus. Rubru mare gręci siue
quia eius coloris est : siue quia ibi Erythras re-
gnauit : Erythram thalassam appellat procel-
losum : asperum : mare profundū & magnō
rum animalium magis q; cetera capax / primo
recedentis oras equaliter impellit : Et ut non
intret interius aliquantum patens sinus erat :
Sed quas ripas inflexerat / bis irrumptit : duosq;
iterū sinus aperit persicus uocatur / dictis re-
gionibus propior : arabicus ulterior. Persicus
qua mare accipit utrinq; rectis lateribus gran-
de ostium quasi ceruice complectit. Deinde
terrī in omnem partē uaste & equa portione
cedentibus magno litorę orbe pelagus incin-
gens reddit formam capitis humani. Arabici
& os arctius & latitudo minor est. maior ali-
quanto recessus & multo magis longa latera
init penitus : Introrsusq; dum egyptum pene

Tubero & Atu-
faces flumina.
Rubrum mate

Sinus Persicus : &
Arabicus

& montem arabie Casium attingit: quodā fa-
stigio minus ac minus latus: Et quo magis pe-
netrat angustior. Ab ijs que diximus: ad sinū
persicū: nisi ubi chelonophagi morant̄: deser-
ta sunt. In ipso Carmanij nauigantiū dextera
positi sine ueste ac fruge. sine pecore ac sedi-
bus. pisciū cute se uelant. carne uescunt̄. pre-
ter capita toto corpore hirsuti. Interiora Ce-
drosi. dehinc Persē habitant. Setis per carma-
nios. supra sandis & coros effluunt. In parte
que pelagi ostio aduersa est. babyloniorū fi-
nes chaldeorūq; sunt. & duo clari amnes: Ti-
gris persidi propior. ulterior Euphrates. Ti-
gris ut natus est ita descendens usq; ad littora
permeat. Euphrates ī mani ore aperto nō exit
tantū unde oritur: sed & uaste quoq; decidit:
nec secat continuo agros late diffusus in sta-
gna diu sedentibus aquis piger & sine alueo
patulis. post ubi marginem rupit: uere fluui-
us: accēptisq; ripis celer & fremens per arme-
nios & cappadocas occidentē petit: ni taurus
obstet in nostra maria uenturus. Inde ad me-
ridiem auertitur: & primū syros. tum arabas
ingressus nō perdurat in pelagus: uerum in-
gens modo & nauigabilis. inde tenuis riuus
despectus emoritur: et nusq; manifesto exitu
effluit: ut alij amnes: sed deficit. alterū latus

Chelonophagi

Carmanij

Cedrosi

Setis

Sandis

Tigris

Euphrates

Arabia Eudemon
ambit plaga: quę inter utrūq; pelagus excurrit arabia dicitur: cognomen eudemon angusta uerū cinnamī & thuris aliorumq; odorum maxime ferax. Maiorem sabei tenent partem ostio proximam & carmanīs contrariam magnę frontem: quę inter ostia ostenditur sylue cautesq; exasperant. aliquot sunt in medio insulę sitę. Ogyris q; in ea Erythrę regis monumentum est magis clara: q; ceterę alterum sīnum undiq; arabes incingunt ab ea parte: quę introeuntibus dextra est. Vrbes sunt Cara & arabia & gadamus. In altera ab intimo angulo prima beronica inter hieropoliticum: & scrobilum. Deinde inter promontoria motone non: & collaca philopetris: & phiomalis ultra arsinoe: & alia beronica. Tum sylua quę hēbenum odoreſq; generat: & manufactus amnis. Ideoq; referendus: q; ex nili aīueō diorige adductus extra sinū uerum inflexu tamen & nō rubri maris pars bestijs infesta: ideoq; deserta est. Partem panchej habitant hi quos ex facto: quia serpentibus uescuntur ophiophagos uocant. Fuere interius pygmēi minutum genus: & q; pro satis frugib; cōtra grues dimicando defecit. sunt multa uolucrum. multa serpentū genera. De serpentibus memorandi maxime quos patuos admodum & ueneni

Sabēi

Ogyris
Erythra rex

Arabię urbes

Panchej
Ophiophagi
Pygmēi

presentis certo anni tempore ex limo concretarum paludium emergere in magno examine uolantes egyptum tendere: atq; in ipso introitu finiū ab auibus: quas ibidas appellant: aduerso agmine excipi pugnafq; confici traditum est. De uolucribus præcipue referenda phœnix semper unica. non enim coitu concipitur partuue generat: sed ubi quingentorum annorū quo perpetua durauit super exaggeratā uarijs odoribus struem sibi ipsa incubat/ soluiturq; deinde putrescentiū membrorum tabe concrescens ipsa se concipit: atq; ex se rursus renascitur. cum adoleuit ossa pristini corporis inclusa myrrha egyptū exportat: atq; i urbē: quā solis appellant: fragrantibus nardo bustis inferens memorando funere consecrat. Ipsum promontoriū: quo id mare claudit a ceraunis saltibus: inuiū est. Aethiopes ultra sedent. Meroeni habent terrā quam Nilus primo ambitu amplexus insulam facit. pars quia uitę spatiū dimidio fere: q; nos longius agunt/ macrobij. pars quia ex egypto aduenere dicti Automole. pulchri forma & qui corporis parūq; ueneratores ueluti optimarum alij uiuitū. In illis mos est cui potissimum pareant specie ac uiribus legere. apud hos plus auti: q; persis est. Ideo quod minus est:

Serpentes alati
Ibides aues

Phœnix aus semper unica.

Aethiopes
Meroe

Macrobij
Automole

Aethiopū mores.

preciosius censent. ere exornant. auro uincula fontium fabricant. Est locus apparatus epulis semper refertus. & quia: ut libet uesti uolentibus licet: heliu trapezam appellant. & que passim apposita sunt: affirmant innasci subinde diuinitus. Est lacus quo perfusa corpora quasi uncta pernitent. bibitur idē. adeo est liquidus & ad sustinenda que incidūt aut immittuntur/ infirmus: ut folia etiā proximis decisa frondibus/ nō innatantia ferat: sed passim & penitus accipiat. Sunt & sequissime fere omni colore uarij lycaones: & quales acceperimus spingas. Sunt mirae aues cornute. Tragapomenes equinis auribus & Pegasi. Ceterum oras ad Eurum sequentibus nihil memorabile occurrit. uasta omnia uastis præcisa montibus. ripe potius sunt: q̄ littora. Inde ingens & sine cultoribus dubium aliquandiu fuit/ esset ne ultra pelagus. caperet ne terra circuitum: an exhausta fructu sine fine africa se extenderet. uerum & si Hanno carthaginensis exploratus missus a suis: cum per oceani ostia existet: magnam partem eius circuuectus/ non se mari sed commeatu defecisse memoratu retulerat. Et Eudoxus quidam auorū nostrorū temporibus cum Lachanum regem Alexandri profugeret/ arabico sinu egressus per hoc

Mensa solis

Mira lacus natura

Lycaones
Spinges

Hanno carthaginiensis.

Eudoxus

pelagus: ut nepos affirmat: gades usq; peruectus est. Ideo eius orq; nota sunt aliqua. Sunt autē trans ea quę modo deserta diximus mūti populi & quibus p eloquio nutus est. alij sine sono lingue. alij sine linguis. alij labris etiā coherentibus: nisi q; sub naribus etiam fistula est: per quam bibere auent. Sed cū incessit libido uescendi / grana singula frugum passim nascentium absorbere dicuntur. Sunt quibus ante aduentū Eudoxi adeo ignotus ignis fuit adeoq; usus mirū in modum placuit: ut amplecti etiam flamas & ardentia sinu abdere: donec noceret: maxime libuerit. Super eos grandis littoris flexus grandem insulā includit; in qua tantum fœminas esse narrant toto corpore hirsutas & sine coitu mariū sua sponte fecundas adeo asperis effterisq; moribus: ut quędam contineri ne reluctent uix uinculis possint. hoc Harino rettulit. & quia detracta occisis coria pertulerat: fides habita est. Vlt̄a hunc sinū mons altus (ut gręci uocant) theon perpetuis ignibus flagrat. ultra montem uiret collis longo tractu longis littoribus obductus: unde uisuntur patentes magis campi: q; ut prospici possint. Panum Satyrorumq; hinc opinio causę fidem cepit: q; cū i his nihil culti sit. nullę habitantium sedes. nulla uestigia.

Cornelius nepos

Muti populi

Varia hominum
monstra

Fœminę sua spon-
te fecunde

Theon

Panes. Satyri.

solitudo in diem uasta. & silentiū uastius/no-
cte crebri ignes micant: & ueluti castra late
iacentia ostendūt. crepant cymbala & tympa-
na: audiunturq; tibiq; sonantes maius huma-
nis. Tunc rursus ethiopes: nec iam dites/ quos
diximus: nec ita corporibus similes: sed mino-
res incultiq; sunt: & nomine hesperio. In ho-
rū finibus fons est: quem nili esse aliqua cre-
dibile est. nuchul ab incolis dicit. & uideti po-
test non alio nomine appellari: sed a barbaro
ore corruptius/ aliter purū. & minora quidē:
eiusdem tamē generis animalia alijs omnibus
in oceanum uergentibus solus in medium re-
gionem ad orientem abit: & quo nam exeat
incertum est. Inde colligitur nilum hec fonte
conceptum/ actumq; aliquandiu per inuia &
ideo ignotū. iterum se ubi ad ea possit: osten-
dere. Ceterum spatio quo absconditur effici:
ut hic alio cedere: ille aliunde uideatur exur-
gere. Catoblepas nō grandis fera/ uerū gran-
de & pergrande caput egre sustinens/ atq; ob
id in terram plurimū ore conuersa/ apud hos
gignit: ob uim singularē magis etiā referen-
da: q; cum impetu morsuq; nihil unq; sequiat:
oculos eius uidisse mortiferū. Contra eosdem
sunt insulę dorcades domus: ut aiunt: aliquan-
do Gorgonum. Ipse tertę promontorio: cui

Aethiopes mi-
nores.

Nili fons
Nuchul

Catoblepas

Dorcades Gorgo-
num domus.

hesperuceras nomen est finiunt̄. Inde incipit
frons illa quē in occidentem uergens mari at-
lantico abluitur. Prima eius ethiopes tenent.
media nulli. nam aut exusta sunt. aut harenis
obducta. aut infesta serpētibus. Exustis insulē
appositē sūt: quas hesperidas tenuisse memo-
rat. In harenis mons est satis de se cōsurgens:
uerum incisis undiqꝫ rupibus prēceps. inuius
& quo magis surgit exilior: qui q̄ altius q̄ cō-
spici potest usqꝫ in nubila erigitur: celum &
sydera non tangere modo uertice sed sustine-
re quoqꝫ dictus est. Contra fortunatē insulē
abundant sua sponte genitis & subinde alijs
super alijs innascentibus nihil sollicitos alunt
beatius q̄ alię urbes exculte. una singulari du-
orum fontiū ingenio maxime insignis: alte-
rum qui gustauere risu soluntur in mortem.
ita affectis remedium est ex altero bibere. Ab
eo tractu quē ferē infestant proximi sunt Sy-
naptodes inflexi lentis crutibus quos serpere
magis q̄ ingredi referūt. Deinde Pharusī ali-
quādo tendente ad hesperidas hercule dites:
nunc inculti: & nisi q̄ pecore aluntur admo-
dum inopes. Hinc iam lētiotes agri amoeniꝫ
saltus. terotē. betini ebote abundant. Nigri-
tarum getulorū q̄ passim uagantium ne littor-
a quidem infecunda sūt purpūa. & murice

Hesperuceras pro-
montorium.

Hesperidū insulē.

Atlas mons

Fortunatē insulē

Miranda duorum
fontium natura

Synaptodes

Pharusī
Hercules

Mauritanie ora efficacissimis ad tingendū: & ubiqꝫ quę tinxere clarissima. Reliqua est ora Mauritanie exterior & in finem sui fastigiantis se africę novissimus angulus ijsdē opibus: sed minus diues. Ceterū solo etiā ditior & adeo fertilis est: ut frugū genera non cum serant̄ modo benignissime procreer̄: sed quedā profundat etiā nota. Hic Anteus regnasse dicitur. & signum quod fabulę clarū prorsus ostendit collis modicus resupini hominis imagine iacentis illius ut incole ferunt tumulus; unde ubi aliqua pars eruta est: solent imbræ spargi: & donec effossa repleant̄ eueniunt. Hominū pars sylvas frequentat̄ minus q̄ quos modo diximus uagi. Pats in urbibus habitant: quartū ut inter paruas opulentissimę habētur procul a mari gildano. dulbritania. proprius autē Sala & Lixio flumini luno proxima. Ultra est colonia: & fluuius gna. & unde initiu fecimus ampelusia in nostrū iam fretū uergens promōtoriū operis huius atqꝫ atlantici littoris terminus.

Impressum est hoc opusculū Venetijs
per Franciscum renner de Hailbrun.
.M.CCCC.LXXVIII.

Laus Deo.

Wormed at beginning
Otherwise perfect
for B. Granitch etc
Talbot

3.6.37

FRANCISCUS RENNER, DE HEILBRONN

MELA, POMPONIUS. *Cosmographia sive de situ orbis.*

1478.

Hain 11,017; B.M.C., part V, p. 195. St M 387

Printed in fine roman characters, in mm., and the text measures 142 × 80 quarto, 26 lines to a page. It has 48 mm. There are two woodcut initials on leaves; the size of a leaf is 202 × 142 the first page. (also others)

This little book is the only extant Latin treatise on geography, aside from the geographical part of Pliny's "Natural History." The work was composed probably in 43 A.D. It begins with a brief description of the earth, then gives an outline of the three continents, Europe, Asia and Africa. The world is surrounded by the Ocean, from which stretch out the Four Seas — the Caspian, Persian, Arabian, and the Mediterranean. This last, the most important, has no special name; it is called merely "Our Sea," "Mare Nostrum."

In his method of description Mela differs from his predecessors as well as from the modern geographers. Starting out at the Straits of Gibraltar he first tells about the countries of the south shore of the Mediterranean, as they follow in order from West to East; then returning from East to West, he describes the countries north of the Mediterranean. There are many omissions in his book; Dacia and Pannonia, for example, are not even mentioned, and no measurements of distance are given. Most of the material is taken from Herodotus, whose work was five hundred years old at that time. The best portions of the book are the chapters on Spain and Gaul, which Mela, a native of Spain, knew from personal observation. His scant information about Britain was derived from Caesar and Strabo. His knowledge of Germany, in spite of the contemporary Roman conquests there, was altogether imperfect. It seems that Mela was more interested in the legends of the different countries — in stories about the Amazons, Hyperboreans, and other such curious creatures — than in exact geographical data. His book was meant for the layman and not for the student.

The first edition of "De situ orbis" was printed in 1471 in Milan. The Venice edition by Renner was a reprint of Maler and Ratdolt's edition, published also in 1478. During the following years the book was several times re-edited and reprinted.

Bought in August, 1921.

